

KALENDORIUS

Gegužės 4 d.: Antanina, Ber
Dargailas, Florijonas, Mintaute, I
nika.

Gegužės 5 d.: Angelas (Anieli
Barydydas, Irena, Gintaras, Myko
Neris, Pijus.

SPORTO

APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

ŠAUNI LIETUVIŲ SPORTUOJANČIO JAUNIMO ŠVENTĖ ČIKAGOS APYLINKĖSE

Varžėsi 50 komandų su 500 krepšininku

EDVARDAS ŠULAITIS

Organizuota lietuvių sportinė veikla Š. Amerikoje jau peržengė savo 50-mečio gyvavimo ribą, tačiau tokių gausių ir gerai suruoštų varžybų, kokios vyko balandžio mėn. paskutinį savaitgalį Čikagos apylinkėse, jau seniai teko matyti.

Balandžio 28 ir 29 d. čia buvo prarastos Š. Amerikos liet. sporto žaidynių jaunųjų krepšinio varžybos, sutraukusios rekordinių komandų ir žaidėjų skaičių: dalyvavo 50 komandų su daugiau negu 500 jaunųjų krepšininkų nuo 6 iki 16 metų, įvairiose berniukų, mergaičių ir mišriose grupėse.

Daugiausia komandų (22) ištatė šventės rengėjai — Čikagos ASK „Lituanica“, kurie pelnė ir daugiausia pergalių bei pirmųjų vietų. Iš 8 grupių varžybų, šeimininkų komandos iškovojo 6 čempionų titulus. Iš viso per dvi dienas šešiuose pastatuose (trijuose Lemonte ir aplinkiniuose — Bollingbrook, Romeville, Lockport miesteliuose) buvo sužaista arti šimtinės rungtynių. Ir viskas vyko sklandžiai, be ankstesnės žaidynės dažnai pasitaikiusių sutrikimų.

Reikia pasakyti, kad šioms žaidynėms daugiau svorio bei susidomėjimo suteikė Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos keturiolikmetių komandos dalyvavimas. Čia svečiai iš Vilniaus žaidynėse pasirodė be konkurencijos, sužaisdami dvi rungtynes su Kanados ir JAV jaunimo rinktinėmis, kurias lengvai laimėjo. Bet apie tai plačiau šio reportažo pabaigoje.

Ispūdingas žaidynių atidarymas

Šių žaidynių atidarymas, įvykęs šeštadienio rytą pagrindinėje jų pravedimo vietoje — Lemont High School didžiojoje sporto salėje. Sportininkų parodo priekyje ėjo jaunieji krepšininkai iš Vilniaus,

o jo pabaigoje — gausūs ASK „Lituanica“ atstovai su dideliu būriu mažųjų krepšinio entuziastų.

Atidarymo programoje, kurią sumaniai pravedė Jūratė Zubinienė, būta ir sveikinimų. Jų tarpe buvo naujojo Lietuvos ambasadoriaus Vašingtone Vygaudo Ušacko žodis jauniesiems krepšininkams. Jis rengėjams perdavė ir dovanų, kurias prašė perduoti laimėtojams.

ŠALFASS-gos pirmininko torontietio Andriaus Šileikos sveikinimą perskaitė vicepirmininkas Marius Gudinskas iš Hamiltono. A. Šileika, kreipdamasis į krepšinio žaidynių dalyvius pabrėžė: „Nors aš negaliu su jumis šią dieną būti kartu, man labai malonu pasveikinti visus, susirinkusius Čikagoje dalyvauti metinėse ŠALFASS-gos jaunųjų krepšinio žaidynėse. Ypač šiuo metu, po Sydnejaus olimpiados per kurią Lietuvos krepšininkai laimėjo bronzos medalį ir Lietuvos vardą išgarsino visame pasaulyje beveik nugalėdami garsų Amerikos „Dream Team“.

Pirmininkas kvietė jaunuosius susipažinti krepšinio aikštelėse, susidraugauti su iš įvairių miestų atvykusiais ir pasijusti esantiais iš garbingos lietuvių tautos.

Prasmingą invokaciją sukalbėjo seselė vienuolė Laima, kuri, beje, buvo ir vienos iš jaunųjų „Lituanica“ komandų trenerių. JAV, Kanados ir Lietuvos himnus sugiedojo Dalė Lietuvninkienė.

Atidarymo iškilmes stebėjo daugiau negu 500 asmenų (su žaidėjais buvo daugiau negu tokstantinė), kurių tarpe matėsi nemaža garbingų asmenų — Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, Lietuvos garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos direktoriaus pavaduotojas Gracijus Stanislovas Naujikas ir kt.

Lietuvos Respublikos diplomatai ŠALFASS-gos 2001 metų balandžio 28 d. Lemont, IL, vykusioje Jaunųjų krepšinio pirmenybių atidaryme. Iš k. — Lietuvos Respublikos ambasadorius Washington, D.C., Vygaudas Ušackas, Lietuvos R. generalinis konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas ir L.R. generalinis garbės konsulas Čikagoje Vaclovas Kleiza.

Nuotr. Jono Kuprio

Daug salių, dar daugiau rungtynių

Pasibaigus atidarymo programai žaidėjai ir žiūrovai išsiskirstė po įvairias sales Lemonte bei skirtinguose miesteliuose. Tolimiausios iš jų buvo Lewis universitete Romeoville ir Kelvin Grove pradžios mokykloje, Lockporte. Patys jauniausieji rungtyniavo ir PL Centro sporto salėje.

Pagrindinė žaidynių vieta buvo Lemont H. S. pastatas, kuriame buvo įrengtos net 5 aikštelės. Kai kurie vyresniųjų finalai ir „marčiulioniukų“ susitikimai su Kanados ir JAV rinktinėmis čia vyko pagrindinėje salėje, kur tuo metu tebuvo naudojama viena aikštelė su gausybe suolų žiūrovams (o jų buvo nemaža) atsistėti.

Sekmadienį paaiškėjo laimėtojai, o taip pat ir tolimesnės vietos užėmusios komandos. Štai jų sąrašas:

Berniukų B klasė:
1. Čikagos „Lituanica“
2. Detroito ir Clevelando jungtinė komanda
3. Toronto „Aušra“

Berniukų C klasė:
1. Čikagos „Lituanica“ — 1“
2. Hamilton „Kovas“
3. Clevelando „Žaibas“

Berniukų D klasė:
1. Čikagos „Lituanica“ — 1“
2. Detroito „Kovas“
3. Toronto „Aušra“

Mergaičių B klasė:
1. Toronto „Vytis“
2. Čikagos „Lituanica“
3. Clevelando „Žaibas“

Mergaičių C klasė:

1. Toronto „Vytis“
2. Toronto „Aušra“
3. Čikagos „Lituanica“ — 2“

Mergaičių D klasė:

1. „Lituanica“ — 1“
2. Toronto „Aušra“
3. D. „Kovas“

Jaunių C klasė

1. Čikagos „Lituanica“ — 1“
2. Hamiltono „Kovas“
3. „Lituanica“ — 2“

Molekulių

1. Čikagos „Lituanica“ — 1“
2. Hamiltono „Kovas“
3. Čikagos „Lituanica“ — 2“

Idomus berniukų B klasės finalas

Gana gyvos ir permainingos rungtynės (bent jų pradžioje) buvo finalinis vyriausiųjų — B grupėje. Čia susitiko „Lituanica“ su Detroito ir Clevelando jungtine komanda. Rungtynių pradžioje svečiai, gražiai naujaugę ir aukštoki jaunuoliai, kurį laiką net įstengė pirmauti. Bet vėliau iniciatyvą perėmė Rimo Domanskio ir Valentino Genčiaus vadovaujameji „Lituanica“ atstovai, kurie laimėjo 92-60.

Kaip iš ankščiau talpinamo sąrašo galima matyti, visas berniukų varžybas laimėjo „Lituanica“. Bet pas mergaites geriau pasirodė Toronto „Vytis“ jaunosios, kurios sugriebė du čempionų titulus.

Varžybose, ypač jauniausiųjų — „molekulių“ klasėje parodyta daug nuoširdaus entuziazmo. Galima sakyti, kad

tie krepšinio pipirai žaidė tikrai iš visos širdies.

„Marčiulioniukų“ pasirodymai

Šių žaidynių dėmesio centre buvo svečių iš Vilniaus pasirodymai prieš šiose varžybose dalyvavusių žaidėjų — Kanados ir JAV rinktnes.

Šeštadienį vilniečiai įveikė Kanados jaunosios žaidėjas 96-65, o sekmadienį nugalėjo ir JAV lietuvių bendraamžius 88-45.

Rungtynėse prieš Kanadą nesulaikomas buvo vilnietis Martynas Pocius, įmetęs 31 tašką (jų tarpe 7 tritaškius). Jam gerai talkino Tomas Prancilauskas — 23 tšk., Andrius Paškevičius pridėjo 12 tšk., o kiti mažiau.

Iš kanadiečių labiau pasižymėjo broliai Mark ir Dovydas Akelačiai, žaidžiantieji už Toronto „Vytį“ (20 ir 12 taškų). Vitas Naudžiūnas (Toronto „Aušra“) pelnė 11 taškų.

Ne ką geriau galėjo pasirodyti ir JAV lietuviukai. Kuomet „Lituanica“ netikėtai buvo įveikusi „marčiulioniukus“ praėjusį trečiadienį, buvo laukiama atkaklios ir apylygės kovos. Tačiau tas nepasitvirtino. Rungtynių rezultatas 88-45 pats kalba už save.

Vilniečiams vel daugiausia — 20 taškų pelnė tas pats Pocius, nors tiek pat įmetė ir jo komandos draugas Tomas Balčėtis. JAV rinktinėje geriausi metiku buvo Alygtis Kasputis iš Detroito „Kovo“.

Daugiau apie šias atmintinas jaunųjų krepšinio varžybas dar bus pasakojama kitos savaitės sporto skyriuje.

Gera organizacija ir sklandus pravedimas

Čia norėtusi viena, kitą sakinį ištarti rengėjų adresu. Rengimo komitetas (jo pirmininkas dr. Donatas Siliūnas

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesunčiams. Prie pavardės ir adreso, siųdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsijunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS

DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

ŠALFASS-gos 2001 m. Jaunųjų krepšinio pirmenybių atidarymo parade žygiuoja dailios Toronto vytišės.

Nuotr. Jono Kuprio

ŠALFASS-gos 2001 m. jaunųjų krepšinio pirmenybių parade žygiuoja Toronto „Aušra“.

Nuotr. Jono Kuprio

ŠALFASS-gos 2001 metų jaunųjų krepšinio pirmenybių atidaryme

Nuotr. Jono Kuprio

Bendra nuotrauka po ŠALFASS-gos Jaunųjų krepšinio pirmenybės š. m. balandžio 29 d. Lemont, IL, vykusio Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos keturiolikmetių ir JAV lietuvių keturiolikmetių rinktnes rungtynių, kurias laimėjo „marčiulioniukai“. Laimėtojų trofėjus įteikė LB JAV Krašto v-bos pirm. A. Getys (II eil. ketvirtas iš kairės).

Nuotr. Jono Kuprio

Bičiulystė

Parengia Ligija Tautkuvienė,
talkingant sūnui Adamui

Bičiulystė. Nr. 9

Džiaugiuosi skaitytojų dėmesiu, siunčiamais laiškais. Įvairiuose susibūrimuose ar renginiuose sutikti žmonės randa reikalingą priėjimą į pasakyti keletą žodžių (beveik visi tik teigiami!), kad jie skaito „Bičiulystę“ nuo „pirmos iki paskutinės raidės“. Šiaip jau nedosni komplementams A. Pankienė, sutikta per Jaunimo centre surengtą mugę, tarė: „Ačiū Tau už „Bičiulystę“. Matilda Marcinkienė, kurią sutikau per susitikimą su ambasadoriumi V. Ušacku miesto centre, mestelėjo: „Žinai, gerai, kad parašei apie S. Nėrį. Mums reikia daugiau žinoti. Bet tas paskutinis numeris man patiko ne visas“. Kai kurie pasako ir vieną kritikos žodelį (tai labai puiku, nes, kai viskas tik gerai, kai ramu, tada ir lauk audros), kuri verčia pergaltoti pasirinktos krypties teisingumą. Atėję elektroninio pašto laiškeliai iš Kalifornijos, S. Carolina, Colorado, Florida, Pennsylvania, Michigan, Indiana, Wisconsin valstijų ir net iš Kanados, jau nekalbu apie Lietuvą, suteikia džiaugsmo.

Tačiau pasitaikė ir negera noriškų parašymų. Dėkui Dievui, tik vienas kitas toks, kiti — daugiau patariantys. Suprantu, kad nėra lengva priimti mus tokius, kokie esame. Tačiau turėtume atsiminti, kad „Bičiulystė“ atsirado „Draugo“ redaktorės D. Bindokienės kvietimu susikurti puslapį mums — trečios bangos lietuviams. Visi gauti įvertinimai iš mano bangos tautiečių sako, kad einu teisinga kryptimi. Dalis autorių, rašančių „Bičiulystei“ gal ir nėra priimtini kai kuriems išeivijos žmonėms — tuoj pat primenama — štiš, čia mūsų laikraštis, prašome rašyti taip, kaip mums patinka, arba išgirsti „mes taip nepratę“. Priekaiš-

taujama, kodėl spausdinu, ne išskarpau straipsnelių, kuriuos mes, atvykusieji, matome ši gyvenimą kitaip ir t.t. Turitu tik padėkoti „Draugo“ redaktoriui, kuri išvalgiau, nei priekaištautojai, mato mūsų poreikius, mus dominancija tematika. „Uždrausti, neleisti, pakeisti“ — man primena intrigą, cenzūrą, kuri, beje, buvo ir nepriklausomoje Lietuvoje, o ypatingai kieta Tarybų Lietuvoje. Pakanka paminėti Vyt. Klovos operą „Pilenai“, kurio cenzūros pareikalauta įvesti rusų kunigaikštį Danylą, kaip tautų draugystės simbolį, ar A. Vienuolio sudarytą „Puo- diūnkiemio“ pabaigą, tos pačios S. Nėries kūrybą ir t.t. Laikai pasikeitė, dingio ir dirbtinis Danyla. O pareikalavimas pakeisti „Labdarinę Vienos valsa“ ir „Rožių valsa“ man primena ne tik cenzūrą — pakeisk pavadinimą ir mes visi ateisime, — bet ir dirbtinai kuriamas kliūtis, kad tik niekas nieko nedarytų. Susidūriamas, šiuo atveju, su dirbtiniu lietuvinimu, man primena nesenus laikus, kada koks nors partorgas, pamosikuodavo partiniu bilietu ir sakydavo — daryk, kaip partija įsakė, nors įsakė jis pats... Juolab, kad ir rožė, vargu bau, ar lietuviškos kilmės gėlė. Gal daugiau primena Kiniją...

Ne paslaptis, kad intriga kuria ir mūsų bangos žmonės, kai kurie yra tokie iš prigimties, o kiti gal tik tęsia buvusį „darbą“ — saugumietis, skundikas, intrigantas. Juk jie niekuo neišgaravo! Ne kartą ir ne du tiek Lietuvos spaudoje, tiek išeivijos, buvo rašyta apie KGB infiltrantus, kurie stengiasi būti visur, būti reikalingais. Jie griūdami, pūdami lakšto iš vieno renginio ar susirinkimo, ar susibūrimo į kitą, stengiasi įeiti į išeivijos organizacijas, visada malonūs,

besišypsantys, reikia tos šypsenos ar nereikia. Kurdami intrigą, visada pritaris negatyviai nuomonei apie kitą, gal daugiau pasiekusi, gal daugiau sugebanti. Toks tik šnibžtelėti: „o, taip, jis ar ji jau toks, tokia... Taip, taip, girdėjau, girdėjau, kad nenuolankus...“ Intrigantų svarbiausias bruožas — apeimesti bičiuliais, jie tik tariamai nuolankūs didesniai, stipresniai, turtingesniai. Nepamirškime, kad žmogus negimė nuolankus. Nuolankumas — tik apsimestinė savybė. Nuolankumas gimdo pasipriešinimą iš vidaus, gimdo neapykantą tam, kuriam reikia nusilenkti. Kartais sutinkame tokį žmogų ir matydami jo, tariamai, nuolankią šypseną, tariamai meilias akis, ar nepagalvojame — kas vertia jį veidmainiauti? Žiūrėk, ilgai niui ir išlenda — priemei jį bendradarbiauti, o jis, po kiek laiko, dar ir neapšilęs, pasi- naudojęs suteiktu prieglobesčiu, pradeda graužti, ardyti tavo taip sunkiai dėtus pamatus kokiam nors mokyklai, organizacijai ar naujai kuriamai darbovietai, nors prie kūrimo nėra net prisidėjęs. Deja, neretai kai kurių išeivijos žmonių, taip pat mėgstancijų intriguoti, paremtas. Ar gali tokį žmogų pavadinti bičiuliu? Ne, tai tikras sovietinis „draugas“, kurio sąvoka mums visiems gerai pažįstama. Tokie ir i komunistų partiją lindo, prašė priimami, mušdamiesi į krūtinę — aš būsiu pats geriausias! Kad tik kita, gal talentingesnė, gal ir protingesnė aplenkti, jei ne žinios, tai bent „įsitikinimais“... Kad tik...

Nėra lengva susirasti tikrą bičiulį. Tiesa pasakius, kiek jų ir reikia vieno žmogaus gyvenimui — tik keletas, o gal tik vienas, bet tikro. Norėčiau, kad „Bičiulystė“ taptų bičiuliu toli nuo tėvynės esantiems tautiečiams, padėtų jam nors penktadieniais, nors retsykiais prisėsti, paskaityti, pasikalbėti, atsikvėpti. Juk esame ne tik detektyvus ar nuotykių romanus skaitanti tauta. Esame skaitytojų tauta. Jei „Bičiulystė“ skaitoma — laimingi visi.

Ligija Tautkuvienė

APIE CENZŪRĄ NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE

Iš mūsų istorijos

Nepriklausomos Lietuvos 1919 metų Spaudos įstatymas griežtai kovoją prieš plintančią amoralaus pobūdžio literatūrą. 1928 metų liepos 12 dienos nutarimu, kurį pasirašė ministras pirmininkas A. Voldemaras, o jis tuo pat metu ejo ir Vidaus reikalų ministro pareigas, buvo uždrausta Rygoje išleista dr. Van de Velde knyga „Technika braka“ („Vedybų technika“), „nes ji savo turiniu kenksminga, kaip prieštaraujanti dorovės dėsniams“. Archyvuose išlikęs Kauno miesto ir apskrities viršininko raportas (1933 metų kovo 23 dieną) Vidaus reikalų ministrai pabrėžia, jog būtina uždrausti įvežti ir platinti vokiečių kalba leidžiamus pornografinio turinio ir žiūdniančius dorovės jausmus žurnalus „Lachendes Leben“, „Pelagius“, „Figaro“, „Licht Land“ ir kitus. Varžoma ir trivialioji literatūra. Vidaus reikalų ministerijos Visuomenės darbo valdybos atstovo Vinco Kemžio (1939 metų kovo 20 diena) rašte Vidaus reikalų ministrai sakoma: „Paskutiniu metu kai kurie leidėjai pradėjo leisti serijines knygeles, kurios nerimtu kriminaliniu savo turiniu blogai auklėjimo atžvilgiu nutiekia besimokantį jaunimą, ypačiai pra-

džios mokyklų ir jaunesniųjų gimnazijos klasių mokinius. Iš kitos pusės panašaus pobūdžio knygeles kenkia lietuviškos literatūros orumui ir apsunkena kelių tikrųjų rašytojų kūrybingumui“. Nurodomi ir konkretūs leidiniai — E. Stepanovienės „Paniekintoji“ ir J. Gineikos „Tarp gyvybės ir mirties“. Vidaus reikalų ministro, vadovaudamasis „Valstybės ir tautos reikalų sumetimais“ ir pasiremus Spaudos įstatymo 10 ir 50 str. nutarė šias knygas konfiskuoti ir sunaikinti.

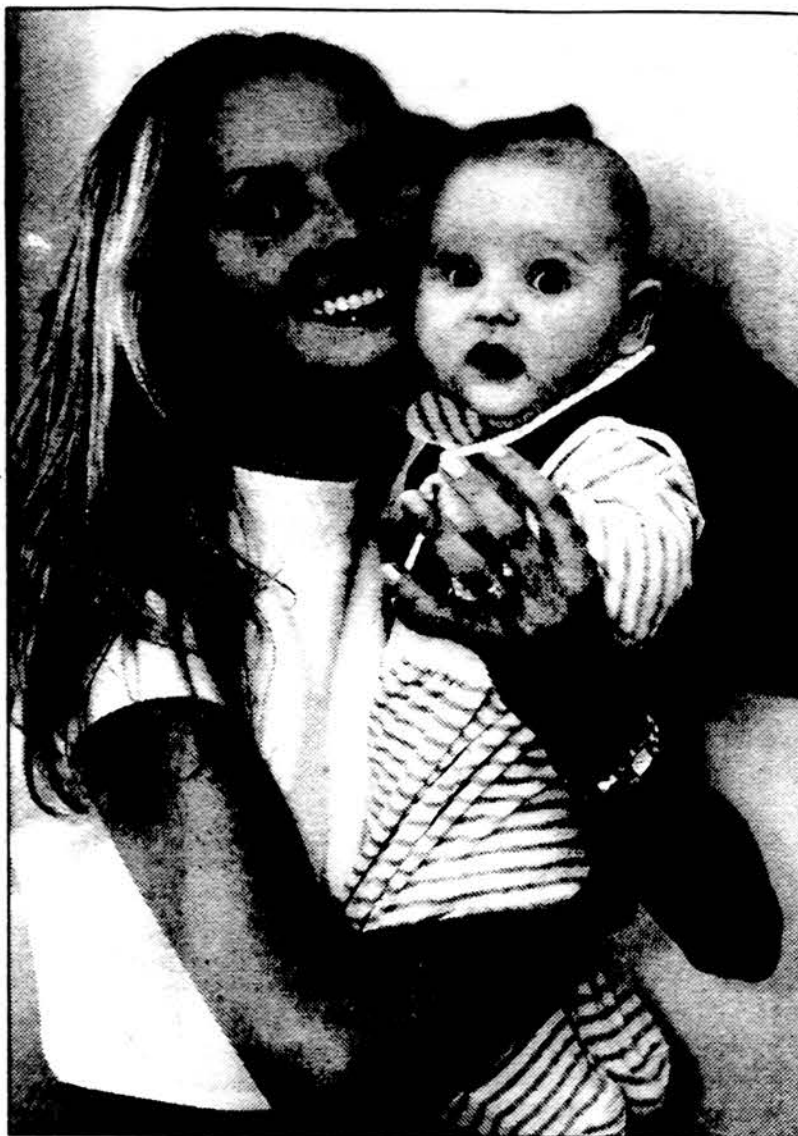
1919 metų Spaudos įstatymas administracijos organams suteikė teisę tik iškelti baudžiamąją bylą, o atsakomybėn patrauktų asmenų kaltės klausimą pavedė spresti teisminiams. 1935 metų Spaudos įstatymu paties leidinio likimas ir spaustuvų vedėjų, laikraščių leidėjų bei redaktorių atsakomybės klausimas perduodamas spresti apskrities viršininkams. Apskrities viršininkas turėjo teisę skirti piniginę baudą už nuostatų nesilaikymą. Baudų dydis svyravo nuo 500 iki 5,000 litų. Didžiausią baudą gaudavo, be leidimo išleisti arba jau buvę uždrausti, laikraščiai. Jų leidėjai, redaktoriai ir spaustuvai, kuriose laikraštis buvo

išspausdintas, vedėjai baudžiami 5,000 litų bauda.

„Valstybė irgi neišvengiamai spaudai reikalinga, ji teikia jai juridinę ir politinę globą, duoda daug medžiagos jos turiniui sudaryti, bet kai ji ją despotiškai suvaržo, visiškai panaikina jos laisvę ir savarankiškumą arba kai ji pati tiesiog imasi monopolio, kai ją pavertia tik viena savo išsilaukimo priemone, tada spauda darosi oficiali, nuobodi, konformistinė, neskelbianti jokių idėjų ir reikalaujančių būtinai reikalingų reformų, ji liaunasi buvus pažangos nešėja, objektyvios tiesos skelbėja ir viešosios nuolatinės kontrolės vykdytoja“, — 1936 metais rašė nepriklausomos Lietuvos žurnalistas Juozas Kelutis.

Didėjantis visuomenės nepasitenkinimas cenzūravimo politika vertė reformuoti spaudos priežiūros sistemą. 1940 metų vasario 27 dieną Vidaus reikalų ministerijos Spaudos ir draugijų skyriaus vedėjas D. Stankūnas ir ministras K. Skucas kreipėsi į Švietimo ministrą raštu, kuriame teigiama: „[...] originalūs rašytojų kūriniai ir verstinė literatūra turėtų būti išskirti iš įprastinės cenzūravimo tvarkos.

Bus daugiau

Motinos diena... Jurga Tautkute-Tamonienė su sūneliu Mykolu.

MOTINOS DIENA

Moma gali devynetą vaikų adata išpenėti, o tėvas — nė šešiais žirgais vieną.

Motinos rankos yra švelnios.

Motinos meilė kasdien nauja.

Nors ir apuokas, bet mano vaikas.

Ar karalienės, ar kavolienės vaikas — vis tiek vaikas. Motinos mušimas — sviestu tepimas.

Ir gera teta — tai vis ne motina.

Siratyte sunkesnė už akmenį.

Suskato, kad matušės neteko.

Pamotės duona karti.

Maži vaikai kuprą laužia, o dideli širdį graužia.

Katros motina nebarė, tą žmonės peikia.

Dukrelė suskato, motušė suprato.

Iš lietuvių tautosakos

Mama — tai žodis, kurį pirmiausia suvokiame savo paaukyje. Tai didžiausią prasmę turintis žodis, kurin sutelpta visas.

Mama, mamyte, mamučiuke, mamute, motule, motinėle, matušėle — senglavėle, mamulyte, mamuliuke... Gal nė viena kalba nėra tokia turtinga motinos sinonimais, kaip lietuvių.

Motinos diena pradėta švęsti amerikietės A. Jarvis iniciatyva, 1908 metais išsirutėnusi Filadelfijos mieste visoms motinoms pagerbti dieną. Jos iniciatyva Motinos diena oficialiai visoje JAV pradėta švęsti antrą gegužės sekmadienį, priimta nuo 1914 m. kovo 24 d. Lietuvoje švenčiama nuo 1929 m. kovo 24 d. Motinos diena gana greitai prigijo ir tapo puikia šeimos švente. Lietuvoje švenčiama pirmąjį gegužės sekmadienį.

Mano tėvų šeimoje, kiek atsimenu, visada šventėme Motinos dieną. Kai gyvenome kartu, tėčiui padedant, dažnai sugalvodavome kokią nors malonią staigmeną mamai. Vėliau, užaugusios, šeimas sukūrusios, kartu suvažiavdavome pas mamą. Gyvendama Amerikoje, niekada nepamiršau pasveikinti, paskambinti, dovanėlę pasiųsti. Treči metai, kai nebeapšaukiau mamai Lietuvon, nepasveikinu su jos švente, nieko nepa-

linkiu... 1999 sausio 1 d. vakarą ji paliko, jos žodžiais tariant „šią ašarų pakalnę“, ir iškelavo amžinybėn... Tada Čikagoje tris paras sniegas krito kšniais, buvo didžiausia pūga. Lėktuvai nei kilo, nei leidosi. O'Hare oro uostan važiavau veik tris valandas, kartais vos nenu-garmėdama pusnin ar neatsimušdama į kokią kitą, tokią patią vargo mašiną... kai viskas nurimo ir lėktuvai pradėjo kilti, man nebuvo lemta išskristi — pirmenybė teikė verkiantiems vaikams ir jų tėvams, kurie tris - keturias paras galavosi oro uoste. Tada, kai jau galėjau lekti, nebebuvo prasmės — per vėlu... Taip ir neišskridau, nepalydėjau. Turbūt ne man vienas teko tokia dalia — nepalydėti paskutinę kelionę, neužberti gimtosios žemės saujos. Del vienokių ar kitokių priežasčių negalintys išskristi ne viena ar vienas, ne vieną naktį, įsikniaubę pagalvėn praverkim, jei neprastaugiam, savo skausmą.

Nejučia susiradus rašymo priemonę oro uoste, vis dar neprarasdama vilties išskristi, rašiau mamai laišką. Mano laiškas, padedant šiuolaikinės technikos priemonėms, nukeliavo Lietuvon, padėtas šalia mamos, jos kairėje, kur plakė širdis.

Sakoma, kad tėvo netekęs esi našlaitis, o motinos — dvigubas našlaitis. Mes gyvename, skubame, bėgame. Dauge-lio darbų nepadavome, atidedami — „vėliau“. Kartais tas „vėliau“ tampa — niekada arba per vėlai.

NEIŠSAKYTI ŽODŽIAI

Nebesėjau, nebesėjau pasakyti, Tau, mano mieloji vargše, mama, paskutinių gražių žodžių.

Nėbėra Tavęs ir Tu dar esi. Atleisk man už viską, kuo buvau Tave įskaudinusi. Kiek kartų būname neteisūs vieni kitiems, kitą kartą net neįvertindami, kiek savo neteisumu skaudiname kitą.

Mama! Kiek daug su šiuo žodžiu susijęs mano gyvenimas. Ačiū Tau už gyvybę. Ačiū už tas pamokas, kurias rodei savo gyvenimu, už tą didžiulį norą turėti tvarkingą šeimą, namus. Už begalinį darbštumą, kurio, ištikus negalei, netekus, krintaisi ir po truputį pradėjai suprasti, jog gyvename, vis tik neamžinai...

Visada atsimenu savo vaikystę, kurią dalijau dvi dalis — iki Tavo nuteisimo ir išvežimo į Sibirą ir po to. Tik vėliau galėjau suprasti, kiek daug Tau teko iškentėti, kiek daug reikėjo turėti valios ir pasiryžimo, kad prisiimti, kitą kaltę, tuo išvengiant grupinės bylos sudarymo, išgelbinti geriausią draugę Olgą. Tau, mama, dėkinga už pirmąją pamatytą operą, už įkiepytą meilę menui, grožiui. Atsimenu, kaip per naktį man išmežgei liemenę su briedžiais, nes kitą rytą buvo išleistuvės pradinėje mokykloje ir aš buvau su patia gražiausia liemene pasaulyje! Niekada Tavęs, mama, nemaciau sėdintios ir nieko neveikiantios — ar siuvinėjai, ar mezgei, ar skaitei. Sakei — nemyliu tinginių.

Visas mano gyvenimas susijęs su Tavimi, mama. Tavo stiprumas ir, atrodo, neišsenkanti energija, buvo pavyzdys L.T.

VIENIŠIEMS ŽMONĖMS — PAŽINČIŲ KLUBAS „ZODIAKAS“

Klubo sąlygos: nariu gali būti kiekvienas ar kiekviena, ne jaunesni kaip 18 metų amžiaus. Norint tapti klubo nariu, reikia atsiųsti savo duomenis, nurodant: lytį, amžių, ūgį, šeimyninę padėtį, išsilavinimą ar profesiją, pomėgius ir poreikius. Kadangi laikraštis keliauja per platųjį pasaulį, siųsdami duomenis turite įdėti voką su savo atgaliu adresu. Taip pat parašyti savo telefoną ir pridėti čekį su 5 dol. mokėsiu. Jums bus išsiųstas patikslus žmogaus adresas arba keli adresai, atitinkantys Jūsų poreikius.

11. I like to know is there is a nice lady out there, that like to get married. She has to be 45 to 60. Nice and good and honest. And not steal from me. I had one girl. That was not honest. If so — call me. My name — is Ed, phone — 630-365-1066.

ir jėga, į kurią ne kiekvienas mūsų norėjome remtis. Tu laikei visus keturis kampus mūsų namų ir — palūžai. Kiek gali vienas žmogus „vežti“, sakydavai. Gal reikėjo dalintis, o gal reikėjo vienu kampu mažiau...

Dabar ramybė, Tavo veide, o mūsų — skausmas ir netektis. Kas pabars, kas pasakins, kas nusijuoks... mažai rašiau — skambindavau, nes buvo labai svarbu išgirsti balsą. Juk ką tik neseniai jis buvo toks žvalus. Kaip paprastai. Sakei, nebeišgyvensiu iki pavasario. Nepatikėjau — juk balsas skambėjo! Nėbėra Tavęs. Vienas Dievas težino kiek iškentėjai per 50 metų nesibaigiančio kojų skausmo.

Bet, mama, Tu gali didžiulius, kad gyvenimo pareigas atlikai puikiai — užauginai mus dorais žmonėmis. Visais laikais tai buvo neįkainojama vertybė. Anūkai, proanūkai, duos Dievas, gal nebus blogesni. Visą sutvarkei, viską padarei, kaip mokėjai geriausiai.

Atleisk man, kad nesu čia šią minutę. Esu kartu su Tavimi širdyje, mintyse. Tikiu, kad susitiksim ten, aukštai, toli ir aš Tau dar kartą nusilenksiu, kaip lenkiusi dabar ir sakau: mano mieloji, vargše mama, ilėkis ramybėje — šiame gyvenime nuveikė daugiau nei kuris kitas. Ką padarysi, kad poilsis tik toks beliko. Už mus, esančius čia, tegul mano dukra pabučiuoja Tavo pavargusias rankas...

Paskambink mamai ir pasakyk, kad labai myli ir pasiilgusi. Padaryk tai šiandien, dabar. Rytą gali būti per vėlu... L.T.

12. Moteris 56 m. 164 cm, šviesiaplaukė, išsiskyrusi. Išsilavinimas — aukštesnysis — buhalterija. Linksma, energinga, gero būdo, savarankiška. Mėgstu keliones, gamtą, muziką, knygas. Dvi dukros ištektė. Čikagoje esu penkeri metai. Ieškau draugo, norinčio praleisti likusį gyvenimą santarvėje ir supratime.

13. Nevedęs vyras, 40 m., 186 cm. Išsilavinimas — vidurinis. Nuodirdus, gero būdo. Negeria ir nerūk. Mėgsta tvarką, švarą, gaminti maistą. Pomėgiai — kelionės, knygos, gamta, teatras, koncertai. Pats muzikuoja. Kaunietis, laikinai dirbantis Žemaitijoje. Norėtų susipažinti rimtai draugystei. Kalba lietuviškai, rusiškai, truputį vokiškai. Moko anglų kalbos.

14. Moteris, 50 m. 172 cm, našlė, mėlynakė, ilgaplaukė. Išsilavinimas — aukštesnysis. Mėgstu šeiminkauti, ruošti valgi, tvarką, švarą. Mėgsta šokti, keliauti. Dukra ir sūnus — suaugę, gyvena Vilniuje. Norėtų susirasti draugą be žalingų įpročių rimtai, ilgalaikiai draugystei. Pati nevartoja alkoholio, nerūko. Nevartoja ir kosmetikos. Nemėgsta apgaulės, neištikimybės. Gyvena Vilniuje.

Rašykite mums: „Bičiulystė“ — „Draugo“ adresu arba P.O. BOX 4102 Wheaton, IL, 60189 arba elektroniniu paštu e-mail: Biciulyste@aol.com

Bičiulystė

BIČIULIAI

Jurga Šakalytė — trečiosios bangos atstovė, šiuo metu gyvenanti Pennsylvania valstijoje ir bendradarbiaujanti Philadelphia lietuvių radijo vartotojų „Bendruomenės balsas“. JAV LB tarybos sekretorė Teresė Gečienė atsiuntė „Bičiulystei“ Jurgos pasiskaitymą, transliuotą šios valandėlės metu š.m. kovo mėn. 4 d., pridurdama, kad mergina puikiai išsiloja, „Bendruomenės balsas“ rengėjų kolektyvą.

Norėčiau trumpai pasidalinti savo pirmaisiais išspūdziais apie Filadelfijos lietuvių bendruomenę. Prieš atvykstant į JAV, teko ketverius metus gyventi, dirbti Anglijos sostinėje Londone. Be abejo, buvo įdomu susipažinti tiek su senesniaja lietuvių karta, tiek su neseniai atvykusiais gyventi į Angliją. Londono, ar net Anglijos, lietuvių bendruomenė nėra tokia gausi, kaip kad čia Jungtinės Valstijose. Gal tik pastarojo dešimtmečio laikotarpį Londono lietuvių išėjų gretos gausiai pasipildė plūstelėjus naujai atvykusiųjų bangai.

Londono lietuvių bendruomenė buriasi Šv. Kazimiero parapijoje, kuri yra rytinėje miesto dalyje. Man teko keletą kartų sekmdieniais lankytis šv. Mišiose ir susipažinti su bendruomene truputį iš arčiau. Susidariau įspūdį, kad senoji išeivija ir naujai atvykusieji tarpusavyje bendrauja labai minimaliai. Gal tam turi įtakos užduras anglų gyvenimo būdas bei konservatyvi nuostata naujovių, kurias atsisvežė naujai atvykusiųjų, atžvilgiu. Net ir po keleto apsilankymų parapijoje man nėbėnai pavyko su kuo nors pasibendrauti. Susidariau tokią nuomonę, kad jei nieko nepažįsti, tai ir nieko nepažinsi...

Prieš pusantų metų atsidūriau Pensylvanijoje. Netrukus sužinojau apie Filadelfijoje veikiančią Šv. Andriejaus parapiją. Gana prieštaringų minčių vedama, vieną eilinių sekmdienį atvykau į šią parapiją. Savaimė suprantama, kad šv. Mišios visur savo esme yra tas pat. Ko nors tikėtis daugiau nė neįsivaizdavau. Ir kaip buvau maloniai nustebin-

ta, kai po šv. Mišių visi susirinko labai neformaliai pasibendrai-
vimui parapijos salėje.

Ne vienas žmogus, sudomin-
tas čia dar nematyto veido,
priešais domėjosi iš kur, ką čia
veikiu, o, svarbiausia, kvietė
ir vel apsilankyti, vadinu bu-
simus renginius, kurie bus or-
ganizuojami parapijoje. Toks
bičiuliškas, betarpiškas sutiki-
mas, priėmimas į savo tarpą,
paliko be galo šiltą ir nepa-
mirštamą įspūdį. Tokia gera
atmosfera yra labai svarbi
neseniai atvykusiems iš Lietu-
vos. Juk ne vienas dažnai ne-
sijaučia labai jaukiai, naujai
nepažįstamoje aplinkoje, drau-
jose kultūroje.

Tą šiltą pirmo susitikimo bi-
čiulystės jausmą ir šiandien
jaučiu, tarsi tai buvo tik va-
kar...

Jurga Šakalytė
Phoenixville, PA

Iš laiškų „Bičiulystei“

(...) Šiandienos jaunimas
Lietuvoje vertinasi įvairiai. Lie-
tuvoje — depresinės nuotai-
kos. Dauguma bėga į kitas
šalis, nes nemato prasmės
laukti, kol situacija pasikeis.
Jaunimas, užaugintas soviet-
mečiu neturi dorovinio pagrindo
— tikėjimo. Man kiek pasi-
sekė — turiu mėgstamą dar-
bą...

Nusikaltimų tikrai daug.
Vakare nėra bausis išeiti į gat-
vę, nes gyvenu mažame mies-
telyje.

Kreipusios į „Bičiulystę“ —
gal pažįstate pradinių klasių
mokytojus, kurie norėtų e-pa-
stu draugauti su Lietuvos mo-
kytojais, apsieikšti patirtimi.
O ir klasių vaikams būtų
džiugu turėti draugų kitoje
šalyje. Mano moksleiviai turi
savo elektroninio pašto adre-
są ir galėtų susirašinėti. Iš
anksto dėkoju, jei kas mums
pavyktų.

Mokytoja A. Žukauskaitė
Joniškis

Gerbiama Ligija Tautkuvienė,
labai reikalinga bičiule.

Ati už „Bičiulystę“. Noriu
padėkoti už prisiminimą „Bi-
čiuliui išėjus“. Be eilinių, pa-
rastų lietuvių, nebūtų „Drau-
go“, nebūtų lietuvių bendruo-
menės, nebūtų lietuviškų pa-
rapijų. Kaip ir Tu rašai, tas
paprastas, eilinis žmogus gali

„Bičiulystės“ redaktorė Ligija Tautkuvienė su Lietuvos gen. konsulu
Čikagoje (kairėje) Giedriumi Apuoku ir LR ambasadorium JAV-se Vygaudu
Ušacku.

būti labai garbingu. Kartkada,
seniai, seniai aš išmokau ir
bandau gyventi taip, kad ne-
reikėtų gailėtis vakar dienos. Į
Ameriką atvykau 1949 me-
tais. Viso paragavau. „Namo“
sugrįžau 1992 metais su sū-
numi.

Dar kartą ačiū už „Bičiul-
ystę“, a.a. Antaną Jariną —
daug daug tokių lietuvių čia
yra. Ne visi čia, Amerikoje yra
turtiniai. Dažnai jie bevar-
džiai, bet gyvena krikščio-
nišką gyvenimą — „Mylėkite
vieni kitus, kaip aš mylėjau
Jus...“

Atleisk už rašybą — nesu
išėjęs aukštų mokslių...
Aloyzas Vaičiūnas
St. Louis Park, MN

Sveiki

Senokai skaitau „Draugą“.
Jį man užsako giminės Ame-
rikoje. Galui tik pasidžiaugti,
kad atsirado jūsų pažintinė
klubas „Zodiakas“. Susvetimė-
jimas tarp žmonių yra didelis.
Visi užsiėmę savo darbais ir
rūpestiais. Ir jei įsuktis klubas
padės kažkam ištrukti iš vie-
natvės, susirasti draugą arba
draugę, tai galima tik džiaugtis.
Nesutinku su žodžiais,
kad save gerbianti moteris, ir
dar išsilavinusi, niekad nesi-
skels. Esiu save gerbianti,
turiu du aukštuosius išsilavi-
nimus, neprieikštingos iš-
vaizdos. Man — 30 metų, ne-
tekėjusi ir neturinti vaikų,
materialiai nepriklausoma,
turinti puikų darbą. Galėčiau
pasiskelbti Jūsų laikraštyje,
ne tam, kad ištekčiau ar ras-
čiau turtinę vyrą. Tiesiog
puiku būtų rasti draugą ben-
dravimui. Mano nuomone

ŽINOTE, ČIA TOKS TEMPAS!...

Žinote, čia pas mus, Ameri-
koje, toks tempas. Jūs Lietu-
voje prie tokio nepratę, — gir-
džiu, kalba vietinė lietuvių
amerikietis. — Kol mano teta
Vilniuje, Lietuvoje, per virtu-
vę pereina, aš į Kauną pirmyn
atgal suvažinėju.

Tikrai, čia, Amerikoje, tem-
pas: greitkliausias lekia, skuo-
džia, vienas kitą lenkdami,
automobilai, žmonės skuba,
trumpam tesustoja, neturi lai-
ko sakiniu kitu persimesti.
Ištaigose virte verda darbas.
Štai dirbau projektavimo
įstaigoje. Tik gavom naują
projektavimo užduotį, per pu-
santros dienos jį, žiūrėk, jau ir
padaryta. Lietuvoje prie tokio
projektavimo būdų sėdėti gal sa-
vaitę. O čia vienas projektas,
kitas, trečias... Eina per pro-
jektuotojų rankas, kaip nesu-
laikoma lavina. Reikia papil-
domos informacijos — pa-
skambini gamyklos atstovui
— atsiunčia jį tau elektroni-
nių paštų per porą valandų.
Turi klausimą — paskambini
projekto inžinieriams, ir štai
tau atsakymas. Viskas taip
greitai sprendžiasi, taip sklan-
džiai, taip gerai. Tokiu tempu
— net nuostabu. Bet palauk
palauk! Stabtelk ir pažiūrėk į

tą, ką tik „iškeptą“, projektą.
Gaminio specifikacijos neišsa-
mios, iš jų pats projektuotojas
nebeišskaito, kokius gaminius
suspecifikavęs. Čia ir ten ne-
didelės skaičiavimų klaidos.
Čia trūksta brėžinių. Informa-
cija, gauta elektroniniu paštu
iš gamyklos, neišsami. Ir ne-
siaiškink, neklusinink, nes
nėra laiko — laukia kiti pro-
jektai, tad reikia „kepti“. Ma-
nai, tiems, kas užsako, ar kas
igyvendins projektą, svarbu:
manai, jie turės laiko sustot,
pažiūrėt, ką ar jie turi laiko,
nėra spaudžiami kitų darbų?
O ką apie patį sprendimą? Jis
— standartinis (ne toks ir blo-
gas) — nereikalaujantis nei
pasidėjimo, nei daug sme-
genų.

Kiek teko skaityti ir pačiai
patirti, skubancioje šalyje taip
dirba ne tik projektuotojai.
Taip dirba automobilių remon-
to dirbtuvės, namų remon-
tuojantys specialistai, taip dir-
ba ir teisininkai, ir gydytojai.
Keista, ar nekeista, bet dide-
liu tempu suremontuotos ma-
šinos dažniausiai važiuoja, ir
greitai pastatyti namai nesu-
grįva. Atrodo, kad greitai
dirbančiuose teismuose dau-
guma teisiųjų yra išteisinami,

SVEIKATA

PATARIMAI

Ikrus valgyti labai sveika.
Juoduosius ikrus patartina
valgyti žmonėms, sergantiems
įvairiomis kraujų ligomis. Juo-
duose ikruose yra Omega 3 —
polisotiosios riebalų rūgšties
riebalų rūgšties, kuri labai
naudinga žmogaus organiz-
mui.

Lašišos (raudonų) ikry, skai-
nios silkės galima nusipirkti
Rusijos žydų parduotuvėse Či-
kagos šiaurinėje pusėje. Silkė
primena Lietuvoje parduoda-
mą — neišdžiūvusį, rieboką.
Kartais visai nereikia numir-
kyti.

Tose parduotuvėse yra ir
juodųjų ikry, kurie, beje, labai
brangūs. Jei lašišos ikry svar-
galima nusipirkti už 10-14
dol., tai mažas stiklinis indelis
juodų ikry kainuoja iki 40 dol.
Bet, jei vis tiek norite pirkti
juodųjų ikry, atidžiai pažiū-
rėkite, kad nebūtų baltų dė-
melių, mat kai kurie Rusijos
ikry gamintojai į juos deda bo-
rakso, kad taip greitai nesu-
gestų.

Geriau pirkti iranietišką
juodąją ikry, nes Irano vyriaus-
ybė kontroliuoja šią pramo-
nės šaką, ir garantuoja koky-
bę. Labai gera ir kinietiška
juodoji ikry.

Ikra valgoma mažomis por-
cijomis (brangu!): ant trikam-
pių skrebučių užtepkite sviesto
ir uždekte ikros. Ikrai pa-
imti nenaudojamas metalinis
šaukštas. Geriausiai — perla-
mutrinis. Kai ikrai yra blogo
skonio (su boraksu), tada jam
„užmušti“ vartojami visokie
priedai — kiaušiniai, grietinė
ir t.t.

Keli minėtų parduotuvių ad-
resai:

8176 W. Golf — Liquier Bar
čia galite nusipirkti moldaviš-
ko ar kitokio šampano. Beje,
kaip ir lietuvių Vyt. Miceikos
„Miskas“ Woodridge, yra ir lie-
tuviškų likerų.

o ligoninėse dauguma sergan-
čiųjų išgydomi. Na, o jei kar-
tais ne — tai kas, ar kas turi
laiko gilintis? Kai toks tem-
pas, negi sustosi ir žiūrėsi...

Amerika yra Amerika — ne-
gi kas gintysis? — pirmaujan-
ti šalis: pirmoji žmogų į Mė-
nulį nuskraidino, kompiuteri-
nę techniką išvystė, sudėtin-
giausias technologijas sukū-
rė. Darbo produktyvumas ir
pragyvenimo lygis čia aukš-
čiausias pasaulyje ir ar ne il-
giausia žmogaus gyvenimo
trukmė? Čia pažangiausi gy-
dymo metodai, tobiliausi vais-
tai.

Tempas, tempas, tempas —
o pažiūrėk ir bet kurį ameri-
kietį, visada besišypsantis, ra-
mus, atsipalaidavęs, netgi lai-
mingas, lyg tas gyvenimo tem-
pas jo visai neveiktų.

Statistikos duomenimis,
amerikiečiai įvairių rūšių an-
tidpresantams kasmet išle-
džia iki 10 milijardų dolerių.
Tie vaistai taip pat mažina
įtemptose situacijose. Aš nese-
niai irgi pradėjau vartoti. Ir
kaip gerai: kai vartoji, saulė ir
taip šviečia, ir netgi tave džiū-
gina. Visi aplinkui lekia, bėga,
lyg akis išdegtų. Tu irgi leki,
bet — nei tas tempas, nei tie
neišbaigti projektai, ir apskri-
tai niekas gyvenime tavęs ne-
bejudina.

Žinote, čia pas mus, Ameri-
koje, toks pašėlęs tempas, bet
štai išgeri tabletę, tokį chemi-
są stebuklą, — ir koks tau
skirtumas, tu sau šypsaisi, esi
ramus. Pirmaujanti šalis — ir
kaip gera joje gyventi!

Giedrė Knapaitė, LA
Jei kam kils kitokių minčių
— pasidalinkime. Bus įdomu.
L.T.

DRAUGAS, 2001 m. gegužės 4 d., penktadienis

5

8716 W. Golf — maistas. Čia
galima nusipirkti ne tik ikros,
silkų, bet ir pigesnių vaisių,
daržovių. Negalintys pamiršti
lietuviškų rūkytų lašinių, a-
trasis tiek panašaus skoni-
nio vengriškų „Kološovari“.
Nepigūs — svoro kaina —
5.99 dol.

4817 Oakton (Skokie) —
nauja parduotuvė.

Šiuo metu Lietuvoje popu-
liariausias maisto pirkiny —
lašiniai. Jie populiarumo vir-
šūneje atsidūrė dėl kelių prie-
žasčių. Pirkejai juos pradėjo
dievinti, išsigandę kempinl-
gės, kuri gali būti paplitusi
avių ir karvių bandose. Dėl to
krito avienos bei jautienos
kainos.

Dauguma dabar atvykusių
iš Lietuvos mėgsta rėsykiais
įsimesti burnon tirpstantį la-
šinių gabaliuką. Ypač staty-
bose dirbantys. Sako, labai
skanu ir sotu, jėgos priduoja.
Su svogūnu ir druske —
kaip delikatesas. Rašant šias
eilutes, net saldu burnoj pasi-
darė, nors ir nesu lašinio ger-
bėja, bet retkarčiais — skanu!

Pamenu, kartą, viešėdama
vyno tėviškėje Krekenavoje,
pakalbinau dabar jau iškelia-
vusį Anapolin, šešurą (vyno
tėvą), užklausaui, koks maist-
as jam skaniausias — no-
rėjau specialiai ką nors mėg-
stamo pagaminti. O jis — bry-
zelis lašinių kasdien. Dar
minkštai pagamintą jautieną
mėgo. Išgyveno iki 78 metų
amžiaus, buvo lietas, bet tvir-
tas žmogus. Daug dirbo, daug
rūkę ir taurelės „nebrokio“,
ypač po vasaros sunkių dar-
bų... Sveikata niekada nesis-
kundė, pas gydytojus nevaikš-
čiojo. Susirgo staigiai, numirė
per kelis mėnesius. Tik tada ir
nustojo valgyti lašinius... L. T.

Apie maistą, dietą galima
prirašyti aibes patarimų, pa-
sakojimų. Kas atrandama
nauja, pasirodo, yra pamiršta
sena ir atvirkščiai. Anksčiau
rašė, kad nesveika per daug
valgyti mėsos, dabar — gali
valgyti kasdien; kur parašo,
kad, valgant kasdien, — kau-
lai greičiau sutrupės... Kažka-
da žinojome, kad pomidorai
sukelia vėžį, dabar — slopina.
Kai kur skelbiama, kad špa-
ragines pupelės valgyti ne-
sveika...

Jaunimo centre, Čikagoje, parduotuvėje „Lietuvėle“ susitiko Antanas
Jokubavičius ir Lietuvos ambasadorius JAV-se Vygaudas Ušackas.

MAMAI

Rodos, taip neseniai, tais šiltais vakarais.
Su tavim pakalbėti ir pabūt buvo gera.
Pasvajoti kartu ir patarti rimtai,
Tu mokėjai atspėti ir nurodyti man kelią.

Tu šiandien čia guli ir kalbet negali.
Tavo lūpos ir rankos šaltos lyg ledas.
Rodos, tu vel šalia, bet esi jau toli...
Mama, miela, kuo gi aš, pasakyk, nusikaltus?

Gal buvau negera ir tavęs nemokėjau suprasti
Ir įvertinti tavo jausmų nemokėjau.
Negaliu šiandien vietos prie tavęs jau rast,
Kad išėisi staiga, amžinai, netikėjau.

Liko skausmas širdy, žodžiai tau netarti
Žemės kupstas nuklotas gėliu.
Tik tada supranti, kai visam netenki
Ką mylėjai, kas buvo brangu, iš tiesų.

Nijolė Arasimavičienė

Jurga Šakalytė Pennsylvania valstijos gamtoje.

ZINOTINA

Informuoja JAV LB Krašto valdyba

TREČIOJI BANGA IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Praėjo beveik 5 mėnesiai nuo igaliojimų perdavimo naujai Krašto valdybai. Vicipirmininkės trečiajai bangai pareigos valdybos istorijoje įsteigtos pirmą kartą. Ir nors darbų begalės, įsibėgėti ne taip lengva. Sunkiausia su-
telkti žmones visuomeniniams darbams. Kiek tenka skaityti spaudoje ir girdėti iš atsiliepimų, lengviau šis darbas sekasi mažesnėse apylinkėse.

Čikagoje lietuvių gyvena labai daug. Vieni šaltiniai teigia, kad čia jų 40,000, kitur užtikdami gerokai didesni skaičiai. Esant tiek žmonių, ši problema lyg ir neturėtų egzistuoti. Deja, tik atvykusieji griebiasi darbų, eina mokyti – įvairiais būdais stengiasi įleisti šaknis, tad ir visuomeniniams darbams lieka tik patys didžiausi entuziasistai. Būkime kantrūs, manau, kad pamažu jų įsijungs vis daugiau. Lietuvių Bendruomenės užduotis parodyti naujai atvykusiems, kad ši organizacija pasirodys jiems padėti pradėti gyvenimą šiame krašte. Šiuo atveju išankstinis nusistatymas prieš juos ir įvairiopa kritika duoda nepageidaujamus ir visiškai nenaudingus rezultatus.

Nesuklysiu sakydama, jog Čikagoje ir jos apylinkėse apsigyvena daugiausia iš Lietuvos atvykstančiųjų. Čia jie gyvendami dažniausiai net nežino, kokias apygardas ir apylinkes jų gyvenamąją vietą priklauso. Linkėčiau, kad apylinkės šiemis žmonėmis pačios pirmosios išlietušų pagalbos ranka, tuomet ir supratimas apie Lietuvį Bendruomenę jiems atrodytų kitoks. Kai atvykėliui, o dar dažnai ir su mažais vaikais, reikia pradėti gyvenimą šiame krašte visiški nulis, jam visuomeninė veikla tuo laikotarpiu dažniausia rūpi mažiausiai.

Vieną visų atvykėlių bangų vienijimo būdų matyti lietuvių telkimąsi apie bažnyčias ir jose dirbančius išmintingus, mokančius suburti jaunus žmones, kunigus. Ypač svarbi šiuo atveju atrodo Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia Marquette Parke, kuri ir dabar pripildoma naujai atvykusiųjų. Juk didžioji dalis čia besilankančių žmonių pradeda savo gyvenimą šiame krašte nuo šios apylinkės ir joje esančios visuomeninės veiklos. Kitas telkimo būdas būtų socialinės pagalbos teikimas naujai atvykusiems žmonėms. Šią pagalbą įvardinčiau kaip patį reikalingiausią. Ji turėtų būti platesnė ir įvairesnė. Be „Seklycios“ teikiamų paslaugų, norėčiau paminti ir BALFO organizacijos pagalbą. Čia ramiai ir tyliai dirbantys moterys ne vienam atvykėliui suteikė patį pirmą reikalingiausią pagalbą, paaukodamos ir rūbų, ir namų apyvokos reikmenų, ir baldų. Didelį darbą atlieka ir individualiai dirbantys žmonės, kurie naujai atvykusiems teikia parvežimo iš oro uosto paslaugas, apgyvendina ir suranda darbą. Labai svarbi vieta, telkiant atvykusiuosius užimtų ir spauda – įdomi ir aktuali naujai besikuriantiems šiame krašte.

Kaip parodytą akciją už Lietuvos pilietybės išlaikymą, svarbiems reikalams susitelkti įmanoma. Vien Čikagoje

per trumpą laiką po kreipimusi į Seimo ir valdžios atstovus buvo surinkta per 1,200 parašų. Nemažai savo pritarimo balsų žmonės siuntė elektroniniu paštu. JAV LB Krašto valdybos igaliojimo, „Draugo“ dienraščio redaktorė Daiva Guzytė Švabienė lankėsi Seime ir susitiko su dvigubos pilietybės įstatymo rengimo pareigūnais, Seimo nariais, žiniasklaidos atstovais. Už šių susitikimų puikią organizaciją nuosirdus aiči Grizimo i tėvynę centro direktoriui Žilvinui Beliauskui. Šiuo metu dvigubos pilietybės įstatymo darbinis variantas jau parengtas ir laukia svarstymo Seime. Dideles viltis dėl šio įstatymo dedame į bendrą Lietuvos ir JAV komisiją, kuri susirinks birželio mėnesį Lietuvoje. Dėkojame visiems Amerikos lietuviams, aktyviai prisidedantiems savo laisvais bei nuomone ir kviečiame aktyviai į šią akciją įsijungti visus visuomenines organizacijas – įstatymas dar nepriimtas, mums labai reikalinga jūsų parama ir pritarimas.

Vienas iš mano atliekamų darbų – „Draugo“ dienraštyje kartas nuo karto pasirodantis „Zinotina“ skyrelis, skirtas naujai atvykusiems. Sprendžiant iš elektroniniu paštu gaunamų laišku, šis skyrelis labai reikalingas. Ypatinai naujai atvykusieji domėjosi gruodžio mėnesį priimto LIFE įstatymo pataisomis, kurios žadėjo lengvą legalizavimą. Deja, labai greitai pamatėme, kad šis įstatymas ne daug kam ir galėjo padėti. Tačiau žmonės kreipėsi, siuntė klausimus, ir man, kaip niekada, buvo reikalinga teisinė pagalba. Daug reikalingos informacijos pateikė Socialinių reikalų taryba, vadovaujama B. Jasaitienės. Malonu, kad ir advokatas Vytenis Lietuvninkas sutiko atsakinti į iškilančius „Zinotina“ skyrelio skaitytojų klausimus. Taip pat dėkoju imigracijos advokatui Aureliui Butvilui, kuris be jokio atlygio stengėsi man padėti susidurti su užgriuvusiais skaitytojų klausimais. Daugeliui jų advokatas atsakė asmeniškai. Deja, nebuvo suspėta visiems atsakyti.

Norėčiau kreiptis į teisininkus – padėkime naujai atvykusiems. Jiems ypatingai reikalinga teisinė pagalba. Ir ne tik imigracijos srityje. Naujai atvykusieji susiduria su apgavystėmis, neteisėbėmis darbe, išnaudojimu. Taip pat būtų gera turėti bendradarbių skyreliui „Zinotina“. Visus aktyvius žmones, galinčius pateikti ir paruošti medžiagą, aktualią senesniams atvykusiems, kviečiu įsijungti į šį darbą.

Taip pat iš numatomų darbų laikytis labai svarbiu bendrosios informacijos naujiesiems imigrantams suteikimą viename leidinyje. Šiam leidiniui planai yra, tikimės iš Lietuvos fondo lėšų jo išleidimui. Knygėlėje atspindėtų pagrindinė informacija atvykstantiems į šį kraštą – būtų pateikti duomenys apie lituanistines mokyklas, lietuviškas parapijas, spaudą, socialinės pagalbos skyrius bei kita reikalinga informacija. Dėl duomenų surinkimo kreipčiausi į visas apylinkes juos pateikti.

Darbų daug. Galbūt laikas

Tingi, maloni pavasario diena, tulpės pražydus Vilniuje.

Gedimino Žilinsko (Elta) nuotr.

REIKŠMINGAS POSĖDIS

Š. m. balandžio 23 dienos vakare į Kent Valstybinį universitetą nuvyko dr. Viktoras Stankus ir aš, šių eilučių autorė, Aurelija Balašaitienė – Kent Valstybinio universiteto lituanistinės programos komiteto atstovai, tą komitetą Clevelande įsteigus prieš tris dešimtmečius. Buvome pakviesti į tradicinį etninį studijų programos vadovybės posėdį. Programai vadovauja dr. David Brenner, pareigas perėmęs prieš dvejus metus iš ilgokai tas pareigas ėjusio dr. Herbert Hochhauser.

Įžengus į etninį studijų vadovo kabinetą, radome latvių atstovus, jų tarpe populiarią Vilmarą Kukainį, į pensiją pasitraukusį Ohio tautinės gvardijos brigados generolą. Šalia jo buvo dar keturi latviai, o lietuvių atstovai tik mudu du. Ant stalo buvo išdėlioti pyragaičiai ir palangėje stovėjo didokas kiekis šaltų nealkoholinių gėrimų. Jauki patalpa maloniai nuteikia posėdžio dalyvius, stebint sienoje iškabintą didoką Baltijos respublikų žemėlapi. Deja, posėdžio dalyvių tarpe nebuvo estų atstovų. Vėliau paaiškėjo, kad estai neturi savo programos, nes jų yra labai mažai, tačiau bibliotekos archyvuose yra estiškių knygų rinkinys.

Dr. Brenner, širdingai pasveikinęs atvykusius, trumpu žodžiu atidarė posėdį, o po jo Kukainis, išdalinęs informacinius lapus, ilgai kalbėjo apie latvių visuomenės veiklą, išvardindamas organizacijas, meno grupes, maldos namus ir t.t. Po jo dr. Brenner posėdžio dalyviams įteikė metinės stipendijų fondų apyskaidą, atsakius išlaidas, yra 15,715.03 dolerių, praėjusių dvejų mėnesių laikotarpyje paskyrus dvi 800 dolerių stipendijas. Tenka pastebėti, kad latvių stipendijų fonde yra vos 1,500 dolerių.

Šių metų lietuviai stipendininkai yra Venta Civinskaitė ir Ryan Misiūnas. Jiedu įteikė reikalaujamus rašinius lietuviška tematika ir talkininkauja bibliotekoje. Pagrindinė stipendijai gauti sąlyga yra ta, kad stipendijos prašytojas pri-

pagalvoti ir apie bendros tarybos kūrimą. Ypač matant per visą kraštą išsibarčiusius, ypač aktyvius, senesnius atvykusius lietuvius. Turime visi apie daug ką pagalvoti ir bendromis jėgomis padaryti viską, kad jokių takoskyrų tarp visų čia gyvenančių tautiečių neliktų.

Dalia Badariene

valo mokėti žodžiu ir raštu lietuvių kalbą. Stipendijai gauti reikia laišku kreiptis šiuo adresu: David Brenner, Ph.D., c/o Kent State University Ethnic Heritage Program Satterfield Hall, P.O. Box 5190, Kent OH, 44242-0001.

Panagrinėjus finansinį pranešimą, atsigaivinus šaltais gerimais ir pasivaikšius pyragais, buvome informuojami apie universiteto veiklą, dalyvius labai nudžiuginant, kad universitete aktyviai veikia NATO centras, kuriame vyksta akademiniai simpoziumai. Taip pat buvome painformuoti apie lietuvių bibliotekos lankymo laiką ir faktą, kad netrukus universiteto

kompiuteriję, Misiūno deka, bus įvesta lietuviška WEB programa. Svarbu pabrėžti, kad universiteto bibliotekoje yra nepaprastai vertingų lietuviškų leidinių, jų tarpe Basanavičiaus „Ausra“ ir Kurdirkos Varpas, taip pat daugybė vertingų knygų, dokumentų ir rankraščių. Tai bene vertingiausia lietuviškų leidinių kolekcija.

Posėdžiui pasibaigus, dr. Brenner mane ir dr. Stankų palydėjo iki automobilio ir nuo jo nuėmė lapuką, pagal kurį būtų reikėję mokėti už automobilio laikymą aikštelėje. Šiltai atsisveikinome, dar trumpai padiskutavę posėdžio temas.

Aurelija M. Balašaitienė

PUODŽIŲ PUODŽIUS LEIŪNAMS PADOVANOJO MUZIEJŲ

„Aš, Vytautas Valiušis, nepriklausomas Lietuvos Respublikos pilietis, Utenos apskrityje ir rajono Leliūnų seniūnijos gyventojas, tautodailininkas ir verslininkas, daugiau kaip 20 metų visoje Rytų džiautojų tarpe nebuvo estų atstovų. Vėliau paaiškėjo, kad estai neturi savo programos, nes jų yra labai mažai, tačiau bibliotekos archyvuose yra estiškių knygų rinkinys.“

„Aš, Vytautas Valiušis, nepriklausomas Lietuvos Respublikos pilietis, Utenos apskrityje ir rajono Leliūnų seniūnijos gyventojas, tautodailininkas ir verslininkas, daugiau kaip 20 metų visoje Rytų džiautojų tarpe nebuvo estų atstovų. Vėliau paaiškėjo, kad estai neturi savo programos, nes jų yra labai mažai, tačiau bibliotekos archyvuose yra estiškių knygų rinkinys.“

„Aš, Vytautas Valiušis, nepriklausomas Lietuvos Respublikos pilietis, Utenos apskrityje ir rajono Leliūnų seniūnijos gyventojas, tautodailininkas ir verslininkas, daugiau kaip 20 metų visoje Rytų džiautojų tarpe nebuvo estų atstovų. Vėliau paaiškėjo, kad estai neturi savo programos, nes jų yra labai mažai, tačiau bibliotekos archyvuose yra estiškių knygų rinkinys.“

„Aš, Vytautas Valiušis, nepriklausomas Lietuvos Respublikos pilietis, Utenos apskrityje ir rajono Leliūnų seniūnijos gyventojas, tautodailininkas ir verslininkas, daugiau kaip 20 metų visoje Rytų džiautojų tarpe nebuvo estų atstovų. Vėliau paaiškėjo, kad estai neturi savo programos, nes jų yra labai mažai, tačiau bibliotekos archyvuose yra estiškių knygų rinkinys.“

Kuris lietuvis nemėgsta molio. V. Kapočiaus nuotr.

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Window Washers Needed! 40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English. L.A. McMahon Window Washing. Tel. 800-820-6155.

LANGŲ PLOVĖJAI!
Reikalinga 100 žmonių. Pradėkite jau šiandien. Darbas nuo pirmadienio iki šeštadienio, 7 v.r. iki 4 v.p.p. Dirbama po 2-3 žmones (vyrai ir moterys). Privalo turėti automobilį ir susikalbėti angliai. Patyrimas nebūtinas – išmokysime. Atlyginimas \$300 per savaitę viename žmogiu. Sumokėsime kiekvieną dieną. Užpildyk dokumentus šiandien – pradėk dirbti rytoj.
2101 Ogden Ave., Downers Grove, IL 60515 (Ziebart pastatė). Ieškamas per šonines duris. Tel. 630-757-9100.

Air Duct cleaners & power washers
Work Monday – Saturday, 6:30 am-5 pm. Company van, paid training, year round work. Must speak English, have valid drivers license. Make \$700+ per week. No experience needed. Make application today & start tomorrow.
2101 Ogden Ave., Downers Grove, IL 60515 (Ziebart pastatė). Ieškamas per šonines duris. Tel. 630-757-9100.

Reikalingi darbininkai naktiniam parduotuvių valymui Indiana valstijoje ir kitur. Reikalingas transportas. Atlyginimas pradedantiems \$1,600, su patyrimu \$2,000 per mėnesį. Tel. 773-476-2247; 773-251-6101.

Reikalingi dažytojai su patyrimu Amerikoje. Privalo turėti automobilį. Darbas šiaurės-vakarų rajonuose. Tel. 847-808-9109 vakare nuo 8 - 10 val. Susikabėsite angliai, rusiškai.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 228-8761
HOME (708) 425-7100
MOBILE (773) 580-8285

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veikiu
- Perkame ir parduodu namus
- Pensininkams nuolaida

Century 21

New Vision
Bus.: 708-361-0800
Voice Mail: 773-554-7829
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER

Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestuose, kreipkitės į DANUTĖ MAYER. Profesionalai ir sąžiningai patarauja nuo 1986 m. Nuosavybių įkainavimas veikiu.

Dėl ligos ir senatvės negalintis gyventi savarankiškai, kviečiu į savo namus gyventi prie šeimos. Labai geras maistas, atskiras kambarys ir neprikaištinga priežiūra 24 val. per parą. Kaina žema. Skambinti Apoloniijai, tel. 708-387-2067.

Sergantiems, vienišiams žmonėms, kuriems reikia priežiūros, jaukių, švartų namų ir sveiko maisto – slaugės iš „For your service“ agentūros visą tai padarys. Skambinti Zita, tel. 773-585-9067 arba 773-585-6709.

22 metų vaikinai ieško bet kokio darbo. Tel. 630-452-0201 arba 630-230-0643.

V.A.L. Auto Services
Atliekame visus variklio ir važiuoklės darbus. Vairiokio kompiuterinis patikrinimas. Nuolatiniai klientams – nuolaidos. 3008 W. 59 St.
Tel. 773-582-9183, 773-582-9184. Kalbame lietuviškai.

Parduotuvių valymui reikalingi darbuotojai. Gali kreiptis į Seima. Darbas Tennessee valstijoje. Atlyginimas \$1,500 – \$1,800. Dokumentai ir kalba nebūtini. Tel. 901-240-5544 arba 901-830-7223.

„Yra dar Lietuvoje žmonių, kurie ne vien dėl duonos kėsnio gyvena“, – sako rašinio „XXI amžius“ 2000. 04.07 autorė Paulina Macikutė.

AV.Š.

JAVLJS VICEPILMININKAS VISUOMENINIAMS REIKALAMS

JAVLJS pirmininkė Daina Žemaitaitė jau prisistatė šio laikraščio skaitytojams. Šiekant jos pavyzdžiu, kiti JAVLJS valdybos nariai taip pat prisistato.

Aš, Moacir P. de Sa Pereira, gimiau Čikagoje ir augau Massachusetts valstijoje. Mane išrinko, susirinkę JAVLJS nariai Austrijoje: būti vicepirmininku Visuomeniniams reikalams.

Aš, Dariaus ir Girėno mokyklos moksleivis, nuo jaunystės būdamas Čikagoje, dalyvauju organizacijose, kurios stiprina mano ryšį su lietuvių. Augdamas aš lankiau Bostono Aukštesniąją lituanistinę mokyklą (ir ją baigiau 1992 m.), aktyviai dalyvavau su skautais ir ateitininkais, šoku su lituanistinės mokyklos šokėjais šokių šventėse. 1994 m., baigęs Phillips Academy gimnaziją, pradėjau studijas University of Chicago. Grįžęs į Čikagą, įsijungiau į Akademinių skautų sąjodį, ir nuo 1999 metų esu Korpi Vytis pirmininkas Čikagoje. Universitete studijuojau anglų kalbą ir literatūrą, tad kasdien mąstau apie tapatybės klausimus. Po kiek laiko pradėjau žiūrėti, kaip mano

tapatybė sudaryta, ir man pasidarė aišku, kad lietuviybė užima didelę tos tapatybės dalį. Aš tą patį pastebėjau ir pas savo draugus. Mes žinojome, kad mūsų lietuviybė svarbi, bet nežinojome, kaip geriausia ją išlaikyti. Tikiau, kad JAVLJS galės padėti stiprinti tą ryšį, kuris mus vienija.

Moacir de Sa Pereira
JAVLJS vicepirmininkas
Visuomeniniams reikalams

* Penktąjį vasaros sezoną pradėjo 10 Kauno miesto Viešosios policijos patrulinės tarnybos pareigūnų, kurie mieste budės važiuodami dviračiais. Kaip sakė Kauno VPK Viešosios policijos patrulinės tarnybos rinktinės komandierius inspektorius Valdemaras Pranckevičius, dviratininkai gali pravažiuoti ten, kur negali automobiliai, be to, ratuoti policininkai galės įveikti du kart ilgesnius maršrutus, nei pėstieji patruliai. Pareigūnų darbo laiką lems oro sąlygos. Planuojama, kad dviračiais policininkai patruluos iki spalio. Dviratiniai apklijuoti policijos lipdukais. Visi dviratiniai pagaminti Šiauliuose. (nva)

PASKUTINĮ KARTĄ

Minėjimas New Yorke, Kultūros židinyje, vyko paskutinį kartą, židinyje t. pranciškonų uždarytas

Mano prisiminimuose Ne-priklausomybės atstatymo mi-nėjimas, Vasario 16-ji vi-suomet buvo švenčiama lietu-vių Kultūros židinyje. Tai bu-vo New Yorko lietuvių namai. Taip buvo ir šio Vasario 18 dieną, sekmadienį. Židinyje buvo pilnas žmonių, veikė ka-vinė, kur New Yorko lietuviai gardžiuosė jų mėgstamais cepelinais; veikė didelis na-muose keptų tortų stalas. Žmonės, susėdę prie staliukų apatinėje salėje, valgė ir šne-kučiavosi. Viršutinėje salėje mūsų naujieji imigrantai gau-siai atsilankė į šį minėjimą ir, reikia tikėtis, kad ateidie-jų bus dar daugiau. Kori-do-riuje buvo ištatyti stalai su laiškais New York, New Jer-sey ir Connecticut senato-riams bei Kongreso atsto-vams. Žmonės buvo kviečiami juos pasirašyti, nes buvo svarbus reikalas – Lietuvos įstojimas į NATO.

Kad guma, deja, nežinojo, kad jau Vasario 9 dieną t. pranciškonai uždarė Židinį New Yorko lietuviams. Išlaužė sunkias geležines duris ir pa-keitė visas Židinio spynas.

New Yorko Lietuvių kul-tūros židinyje buvo visų lietu-vių namai. Čia jau nuo pra-dios įsikūrė skautai ir kas-met ruošdavo didelę Kaziuko mugę kovo mėn. pradžioje. Tai turėjo įvykti ir šiemet, bet jie jau buvo išėję iš t. pranciškonų įsakymą iškraustyti savo reikmenis ir spintą. Ka-ziuko mugę neįvyko. Čia mūsų jaunimas 3 kartus per sa-vaite rinkdavosi sporto pra-tyboms. N. Y. Atletų klubas, jau patįjio pradžioje, stant Židinį, turėjo savo „Bingo“ žaidimus sutelkti lėšas staty-

bai. (Prisidėjo su puse milijo-no dolerių). Dabar ir jie naš-lačiai. Maironio lituanistinė mokykla ruošėsi švesti savo 50 metų gyvavimo jubiliejų ši gegužės mėn. Turėjo ieškoti sau vietos kitur.

Dabar t. pranciškonai jau-čiasi šeiminkai ir, dar bylai nepasibaigus, sustabdė visą lietuvišką veikimą.

Ne tik lietuviškos organi-zacijos, bet ir lietuviška vi-suomenė jautė svarbą turėti lietuviškus namus. Tik pa-žiuokime į didelę mecenatų lentą ant Židinio sienos. Te-sužymėti stambių aukotojų vardai – jų aukos. Kiti dar ir dovanomis bandė parodyti sa-vo pritarimą lietuviškam Ži-diniui. A. Maceika dovanavo Židinį savo biblioteką. Gera-daris daktaras nupirko ir pa-dovanavo Onos Dokalskytės didelį aliejinį M. K. Čiurlionio portretą. Taip pat net keli žmonės kartu nupirko ir pa-dovanavo skulptoriaus Kašubos bronzą „Vaisių kalas“. Be to, skulp. Kašubos dideli mūsų kunigaikščių medalo-nai puošė Židinio laiptų an-gą. Lauke stovi didelis lietu-viškasis kryžius. Tai Mindaugo Jankausko darbas.

T. pranciškonai neatsižvelgė į New Yorko lietuvių visu-menės norą ir toliau turėti K. Židinį. 1974 m. duoto pažado netesėjo.

Turėtume pagalvoti, kodėl t. pranciškonai, turėdami savo laikraštį „Darbininką“, nau-doją J. Lenkaitį ir „Draugo“ puslapius New Yorko lietuvių visuomenės neteisintiems ir melagingiems užgaulioji-mams?

Renata Alinskienė
Ridgewood, NY

DRAUGA NELAIMĖJE PAŽINSI

Neveltui sakoma, kad tikra draugų pažintis nelaimėje, bet pajusti kiekvieno žmogaus ge-rumą, didelę, taurią sielą gali-ma visai netikėtai.

Grįžtant iš Čikagos į Lie-tuvą, lėktuve virš vandenyno mano vyru pasidarė labai blo-gai. Aš jam daviau vaistų nuo širdies, bet padėtis vis blogėjo. Vyras visai silpo. Pasakiau stiuardesei, bet ji nesuprato, ką sakau, nes aš nekalbu ang-liškai.

Į pagalbą atėjo greta sė-dėjusi moteris, ponita Daiva. Ji puolė uždėti vyrių deguonio kaukę ir man vėrė juos. Pa-dėtis vis blogėjo. Lėktuvo igu-la surado kartu skrendantį gy-dytoją, tačiau p. Daiva mums padėjo ir toliau: vertėjo, guodė, keturios. Ir tai truko apie kelias valandas, po kurių vyras atsigaavo. P. Daiva padėjo mums Stokholme per-sesti ir kitą lėktuvą, skren-dantį į Vilnių. Aš buvau visai pasimetusi. Jos rūpestio dėka, mes laimingai pasiekėme Lie-tuvos žemę.

Aš labai noriu, kad „Drau-go“ puslapiuose būtų padėkoto mūsų globėjai p. Daivai už tą didžiulę paramą mums bėdoje, nes suprantu, kaip ap sunki-nes ir jos kelionę. Duok, Dieve, kad visi mes vienas ki-tam būtume tokie geri ir ne-savanaudiški, kaip Daiva Gu-selytė-Svabienė!

Stanislava ir Kasty
Kalešinskai
Šekiai

IDOMU SUŽINOTI

Pati nedaug nusimanau apie baldus, bet balandžio 24 d. Audronės Škiudaitės pa-

ruošė straipsnelį norėjau ko-mentuoti šitaip: jos norai jau išsipildė. Pagal Lietuvą gy-venusių mano pažįstamą, įmonė „Vilniaus baldai“ turi sutarti su „IKEA“ firma. Gali-ma baldus iš Lietuvos nusi-pirkti „IKEA“ parduotuvėse ir Čikagos apylinkėse. Žmonės parduotuvėse yra matę lenty-nas ir kitus baldus, gamintus Lietuvoje.

Šiaip, visų už joms iš-straipsnį. Vieti kę nora iš „Draugo“ galima išmokyti.

Ramunė Kubiliūtė

KAIP AŠ AMERIKOJE ATRADAU NAUJĄ LIGĄ

Aš ligą pavadiniau „Abdomi-nal pain in Essential Hyperpi-demia“. Šis straipsnis buvo išspausdintas „American Me-dical Association Journal“ žurnale, kuris turi apie 100.000 skaitytojų visame pa-saulyje.

Pagal mano straipsnį, ne tik nereikalinga operacija, bet net nereikia ligonio paguldyti į ligoninę. Šią ligą reikia gydyti griežta dieta – vaisiais ir daržovėmis.

Dėl šio straipsnio gavau per 500 laišku iš 17 valstybių, su prašymais atsiųsti straips-nio kopiją.

O kaip aš ligą suradau, to-liau papasakosiu. Lietuvoje buvau įsigijęs vaikų ligų iš-cialybę, bet čia, Amerikoje, iš-laikęs egzaminus, pradėjau dirbti tuberkuliozės (džiovos) sanatorijoje, nes čia mano vai-kių ligų specialybės nepri-pažino. Naujos ligos suradi-mui padėjo mano pacientė. Per maždaug metus laiko jai labai greit atsirado pilvo skausmų problema. Ji jau dėl to buvo operuota 3 kartus

Pavasaris atkeliavo ir į Lietuvą – galbūt padidins valstybės biurokratų darbingumą ir suteiks optimistiškesnį nuotaikų visiems jos žmonėms.

labai žinomose ligoninėse, bet jokios ligos nebuvo rasta.

Išspręsti pilvo skausmų problema buvo sunku, tur-būt ėmė 4-5 mėnesius. Pas šią pacientę buvo padidėję nor-malūs riebalai kraujyje (li-pids), bet kadangi šie rieba-lai normaliai randami krau-tyje, niekas nekreipė dėme-sio, kad jie padidėję. Tada ra-dau, kad griežta dieta – daržovės ir vaisiai – pašali-na pilvo skausmus.

Daviau paskaitą sanatorijos gydytojų susirinkime ir papa-skojau apie šį skausmų iš-gydymą. Gydytojai paplojo ir tuo baigėsi. Vėliau, kai savo viršininkui pasakiau, kad gal reikia aprašyti medicinos žurnale, jis nusijuokė ir sakė, kas nespausdins. Straipsnį parašiau gal 5-6 metus vėliau. Per tą laiką tu-rėjau progos pastidijuoti me-dicinos žurnale rašomus straipsnius.

Tą straipsnį pats parašiau, tik anglų kalbos mokytojo pagalba.

Dr. Albinas Garūnas
Willowbrook, IL

APIE VELYKINĘ IŠPAŽINTĮ

Ką tik šventėme šv. Vely-kas, Kristaus Prisikėlimo ir gamtos iš apsnūdusios žiemos pabudimo šventę, kuri išsivys-tė iš trijų tradicijų: pagonių, žydų ir krikščionių. Jos data keičiasi kasmet; išpuola pirmą sekmadienį po pirmo pilno mėnulio, po kovo 21-os dienos. Tuo laikotarpiu katalikams yra pareiga atlikti susitaikymo sakramentą, kuris suside-da iš atgailos, išpažinties, at-siprašymo, ir nuodėmių atlei-dimo.

Išpažinties forma keitėsi su laikais. Iš pradžių išpažintis buvo vieša. Ketvirtame šimt-metyje keitėsi į uždara, kad išvengtų nemalonių diduo-meni. Kristus suteikė galią apaštalamas nuodėmes atlei-dyti, vyskupai tą galią paveldė-jo iš apaštalų, o popiežiai – iš šv. Petro. Po 1215 metų Ket-virto Laterano bažnyčios susi-rinkimo išpažintis ir komunija tapo teisėta kasmetinė parei-ga. Išpažinties naudą pripaži-no – tokie kaip poet/rašyt. Goethe, filosofas Leibnitz, ra-šyt/laisvamanis Voltaire – kaip atpalaidavimą nuo sąži-nės graužimo, susilaikymo nuo tolimesnių nuodėmių, su-teikiant nuodėmklausiams (kunigams) progą atstatyti nu-sikaltėlių dvasią. Buvo ir nei-giamų pasekmių: naudojimas politiniams tikslams, kai ku-ris suprato, kaip leidimą to-liu nusikalsti, priemonę smerkti asmenis inkvizicijos tikslams. Prie tų pridėjome šiuolaikinės žiniasklaidos, pa-vyzdžiui, š.m. balandžio 8-to dienos „Chicago Tribune“ an-trasnę pabrėžtą dabartinės mūsų bažnyčios padėtį (situa-

cija): „Problem priests and a church in need of confession“ (Netobuli kunigai ir bažnyčia, kuriai reikia išpažinties).

Po tokio vaizdo gal neturė-tumėm stebėtis, jei šiandie-ninis žmogus, ne vienas iš mūsų, jaučiasi nepatogiai ar net atstumtas privacios išpažin-ties atžvilgiu. Todėl, ko gero, dėl panašių priežasčių Čika-gos apylinkėse jau keliolika metų vis dažniau yra rengi-amos sąžinei nuraminti paleng-vintos apeigos, kurias šiais metais nutariau išbandyti. Su dukros palyda nuvažiuau į toli nuo namų esančią baž-nyčią, kad išvengčiau pažįsta-mų. Pagal raštišką kvietimą, joje turėjo būti bendras (com-munal) atgailavimas ir nuodė-mių atleidimas. Atsiraus maldos namuose, nustebau. Iš visų pusių, arti ir toli mačiau daug artimų ir ne taip artimų, nuolat matomų, veidų. Pusva-landį meldėmės žodžiu, minti-mis, ir giesmėmis (angliškai), bet giesmynė radau tik lenkišką tekstą. Apeigas pravedė 5 ar 6 kunigai. Vieno balsas skam-bėjo ir imponuojanti figura at-rodė kaip buv. klebono kun. Jono (Kuzinsko); nebuvau tik-ras, nes didelėje bažnyčioje taip teli gerai nematiau. Po to pranešė, kad visi kunigai klausys išpažinties. Vienas tik lenkų kalba, kitas lenkų arba anglų, o kiti tik anglų. Tuomet dalis maldininkų išėjo laukan ir jautėsi apgauti, nes buvo ne taip, kaip tikėjosi.

Vienas pažįstamas priejo pasakyti, kad perėdantį ir kitą pusę prie eilės, vedančios pas kun. Joną Kuzinską. Atsa-kiau, kad šiuo atveju man pri-imtini visų tautybių kunigai, ypač lenkų, kurių dėka bu-vome apkrikštyti. Be to, katali-kių religija yra universali, tad visame pasaulyje kunigai turėtų būti vienodi.

Pagaliau, po pusantros va-landos, priėjau. Simpatingas kunigui padėkojau, kad esame ne slaptoje, tamsioje klausy-telėje, bet akį į akį šviesiai erd-vioje vietoje arti altoriaus, kitų akivaizdoje, kurioje nesijaučiau vienišas. Negailejau nenuėjęs į daug greičiau kun. Kuzinsko link slenkanti lini-ją, nes mano kunigas buvo lėtesnis ir leidosi į ilgesnes kalbas. Pakeliui į namus su dukra sutikome, kad grįžtam dvasia turtingesni, pilnesni, negu tikėjome vien iš bendros išpažinties.

Tačiau zinant, kad yra ku-nigų trūkumas, žmonių pa-grižta ar ne pagrižta baime, kad kitos parapijos iš aukš-čiau gauna leidimą suteikti „palengvintą“ išpažintį, norė-tųsi, kad ir mes, lietuviai, ga-lėtumėm pasirinkti privacios ar bendros išpažinties būdą ne-reikėtų ieškoti to paties Dievo šviesios parapijos.

Leonidas Ragas
Itasca, IL

EUROPOS KINO NAUJIENOS IR KLASIKA

Septintą kartą Vilniuje vyks pagrindinė metų kino šventė – „Kino pavasaris“. Kovo 23-30 dienomis nuo vi-dudienio iki velaus vakaro sostinės kino teatruose „Lie-tuva“ ir „Skalvija“ bus rodomi naujausi Lietuvos ir dyvikos Europos šalių filmai.

Pasak festivalio organizato-rių, Kultūros ministerija šių metų „Kino pavasariu“ sky-rė 130.000 litų. Išsiplėtė ir tradicinio festivalio geografija – šimet jame pristatomos Lenkijos ir Čekijos kino nau-jienos. Bene svarbiausias fes-tivalio įvykis – pirmą kartą Lietuvoje rodoma didžiojo italų režisieriaus Pier Paolo Pasolini kūrybos retrospekty-va, parengta Italijos ambasa-dos ir Italų kultūros institu-to Vilniuje.

Festivalio filmai bus rodomi trijose programose: pagrindi-nėje, informacinėje ir retro-spektyvinėje. 24 pagrindinės programos filmai atskleis Eu-ropos kino panoramą. Čia bus rodomi Prancūzijos, Vokietijos Didžiosios Britanijos, keturių Skandinavijos šalių, Estijos Latvijos, Lenkijos ir Čekijos nauji kino filmai. Informaci-nėje programoje matysime naujausius lietuviškus doku-mentinius ir šešis animaci-nius filmus. Retrospektyvi-nės programoje, be P. P. Pa-solini kūrybos peržiūros, vyks ir Lietuvių režisieriaus Skirto Aramino atsiminimų Algirdo Aramino atsiminimų Algirdo retrospektyva. Joje bus rodo-mi 1968-1980 metais jo su-kurti filmai „Maža išpažinti-s“, „Andrius“ ir „Kai aš ma-žas buvau“.

Tarp šių metų lietuviško dokumentinio kino filmo premjerų – režisieriaus An-driaus Šiušos „Šalta diena prie marių“, Dianos ir Korne-lijaus Matuzevičių „Šišio-nykštė“, taip pat Romo Lalei-kių „Aš radau...“ arba Pala-kiojimai“, Donato Pirstelio

Karaliaučiaus srities Kraupiškių lietuvių kalbos fakultatyvas su mokytoja Emilija Bukontiene (kairėje) ir svečiu Vilium Trumpjonu, Čikagos Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos pirmininku.

A. † A.

AUDRONĖ TAMULIONYTĖ-LENTZ

Žinia apie Audronės mirtį netikėtai užklupo jos šeimą, draugus bei bendradarbius Lietuvoje ir čia 2001 m. balandžio 5 d.

Audronė gimė 1944 m. Kretingoje, šeimai traukiantis nuo sovietų okupacijos. Ji augo pabėgėlių stovykloje, Vokietijoje. 1949 m. šeima atvyko į Ameriką ir įsikūrė Detroito, kur Audronė baigė mokslus ir dirbo.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, Audronė Tamulionytė-Lentz viena iš pirmųjų išvyko 1992 m. grįžti į Vilnių. Ji sėkmingai pradėjo ir plėtojė naują verslo sritį Lietuvoje, ir jos vadovaujama konsultacinė kompanija teikė paslaugas Centrinėje ir Rytų Europoje bei Azijoje.

Audronė visą savo gyvenimą buvo aktyvi visuomeninių organizacijų narė ir puiki lietuviybės ambasadorė. Grįžusi į Lietuvą, ji daug energijos skyrė darbui Skautų organizacijoje, rėmė kultūros ir meno projektus bei gydymo, švietimo, vaikų globos įstaigas.

Velionė buvo pašarvota balandžio 7 d. Antakalnyje, o atsisveikinimo Mišios vyko balandžio 8 d. Šv. Jonų bažnyčioje, Vilniuje. Velionės pelenai buvo parvežti į Detroitą.

Audronės staigi mirtis skaudžiai palietė netektyje likusius: vyrą William Lentz, sūnų Andrių McDonald, dukrą Jennifer Lentz-Black ir tėvus Aldoną bei Robertą Tamulionius.

Gedulingos šv. Mišios už Audronės sielą bus aukojamos šeštadienį, 2001 m. gegužės 5 d., 10 v.r., Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje, Southfield, Michigan.

Lidinti šeima.

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad 2001 m. gegužės 1 d., sulaukęs 92 metų amžiaus, mirė

A. † A.

MIKAS ČESAS

Gyveno Downers Grove, IL. Gimė Lietuvoje, Kėdainių apskrityje, Rugenų kaime. Amerikoje išgyveno 52 metus.

Nuliūdę liko: žmona Gerda, dukta Regina ir zentas Eduardas Modestai, sūnus Romas ir marta Danutė Česai; anūakai: Saulius ir Lina Modestai, Sabrina ir Viktoras Česai; a.a. pusbrolio Juozo Arštikio žmona Genė su šeima; giminės Lietuvoje: sesuo Elena su vyru Lionginu Pavilioniai, jų dukta Dalia su vyru Romu Gelziniai bei jų šeima; a.a. brolio Adomo sūnus Antanas su žmona Violeta, a.a. sesers Bronės dukterys Elena ir Janina su šeimomis; Amerikoje gyvenantis a.a. Miko žmonės brolis Algirdas su žmona Ida Jonušaitis ir jų šeima, žmonos seserys Dorė Gelazienė su šeima ir Asta Jasūnienė su šeima.

A.a. Mikas buvo mokytojas Lietuvoje ir Vokietijoje, Augsburgo stovykloje. Čikagoje dirbo auto mechaniku ir turėjo automobilių taisymo dirbtuvę.

Velionis bus pašarvotas penktadienį, gegužės 4 d. nuo 4 v.p.p. iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL. Laidotuvės įvyks šeštadienį, gegužės 5 d. Iš Petkus Lemont laidojimo namų 9:30 v.r. velionis bus atlydėtas į Palaimintojo Jurgio Matulaitio misijos bažnyčią, kurioje 10 v.r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašome aukoti „Saulutės“ veiklai. Nuodirdžiausiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, dukta, zentas, sūnus, marta, anūakai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600 arba www.petkusfuneralhomes.com

„Būti taip“, taip pat keletas 2000 metų filmų.

„Kino pavasaryje“ ketina dalyvauti ir su žiūrovais susitikti Lietuvos kino kūrėjai, režisieriai iš Lenkijos, Čekijos, Prancūzijos, Vokietijos. Apie P. P. Pasolini sudėtingo

gyvenimo peripetijas ir jo kūrybą pasakos svečiai iš Itali-jos. (Elta)

• Saulė akių nenorintių pakelti gyvenimo šėšerius prie kojų patiesia.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Ši sekmadienį, gegužės 6 d., ruošiamas pooperinis koncertas, taigi nėra laiko pietus gaminti namie. Tegul visi keliai veda į Brighton Parką, kur Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje (44 gatvės ir S. Fairfield Ave. kampas) LB valdyba jus pavaišins skaniais cepelinais, kugeliu, balandėliais, kitokiais skanumynais ir maloniai jums patarnaus. Pietūs – tuoj po 10:30 val.r. šv. Mišių. Kavutė – po kiekvienų Mišių iki 12:30 val.p.p. Visi kviečiami ir laukiami.

15 dailininkų – Vanda Aleknienė, Marija Ambrozaitienė, Eglė Brėdikienė, Dalia Jurgelevičienė, Daiva Karužaitė, Gražina Narkus-Kramer, Ina Čygaitė-Nicewander, Dalia Petreikytė-Siliūnienė, Ada Sutkuvienė, Magdalena Stankūnienė, Izabelė Stončienė, Irena Šaparnienė, Nijolė Venskūnienė ir Ringailė Zotovienė dalyvaus parodoje, surengtoje gėlių, pavasario ir atgimimo tema. Parodos atidarymas – šiandien, gegužės 4 d., 7 val.v. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Atvykite!

Kaip gera augti motiutės globoje! Pagerbkime motiutes gegužės 13 d., sekmadienį, Pasaulio lietuvių centre. Kviečiame ir prašome skambinti tel. 630-271-9136 arba 630-985-1820.

Dar kartą išsižiūrėti ir dar kartą įsiklausyti į solistus bei chorą, puikiai pasirodžiusius „Meilės eliksyrą“ premjeroje, galėsite vienintelį kartą – ši sekmadienį, gegužės 6 dieną, 3 val.p.p. Jaunimo centre arijas ir populiarias gražias dainas dainuos Nida Grigalavičiūtė, Lijana Kopūstaitė-Pauletti, Edgaras Montvidas-(Prudkauskas), Laimonas Pautienius, Sigitas Dirsė ir Lietuvių operos choras. Jei suskubsite, bilietus dar įsigysite „Seklyčioje“ (2711 W. 71st Str.; tel. 773-476-2655) arba prieš koncertą prie įėjimo.

PAMINĖJOME J. PLAČO ATMINIMĄ

Tai buvo liūdna popietė Čikagos lituanistinėje mokykloje. Tik vakar, balandžio 20 d., palaidojome iškilią žmogų, didžiai gerbiama pedagogą Juozą Plačą. Į gedulingai papuoštą salę susirinko visi mokytojai, Lituanistikos instituto lektoriai, vyresnių klasių moksleiviai ir studentai. Rimtis ir susikaupimas. Visų mokytojų ir dėstytojų rankose degė žvakutės. Instituto direktorė Stasė Petersonienė perskaitė kalbą apie Juozo Plačo gyvenimą, jo indėlį į lituanistų švietimą, apie nuostabią asmenybę, apie neišsenkančią jo energiją ir amžiną jaunystę. Skambėjo B. Brazdžionio eilės „Mokytoju“, kurias perskaitė instituto studentė Virginija Aleksandravičiūtė. Visi susikaupę sugiedojome „Laukų lelijos“ ir „Sveika, Marija“. Taip liūdnai atsiviešino su mokyklos spaudos atstovu, vadovėlių autoriumi, ilgamečiu mokytoju ir lektoriumi J. Plaču. J. Plačo atminimas amžinai išliks mokytojų, mokinių, studentų ir visų jį pažinusių atmintyje.

Vilija Aukštuoliene
Čikagos lituanistinės mokyklos mokytoja

Nepasirodė „Lituanicos“ varžovai – balandžio 29 d. aikštėje prie Pasaulio lietuvių centro turėjo įvykti „Metropolitan“ futbolo lygos pirmenybių rungtynės tarp „Lituanicos“ vyrų ir „Sockets“ vienuolikės. Tačiau varžovai, nieko nepranešę, nepasirodė aikštėje, todėl mūsų šaliai turėtų gauti taškus be žaidimo. Kitą sekmadienį, gegužės 6 d., 3 val.p.p. lietuvių vienuolikė savo aikštėje egzaminuos lenkų „Highlanders“ ekipą. Visi kviečiami atsilankyti!

Į vaikų Mišias, vyksiančias ši sekmadienį, gegužės 6 d., 9 val.r. Pal. J. Matulaičio misijoje, kviečiami visi vaikai. Ta pačia proga bus pristatytas naujai išleistas mišiolas.

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios vyks ši šeštadienį, gegužės 5 d., 9:30 val.r. seselių motiniškajame name, 2601 West Marquette Road, Chicago. Mišias aukos kunigas Stanley G. Rataj, St. Nicholas of Tolentine parapijos klebonas.

Lietuviškos Mišios Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje (69-tos ir Washtenaw gatvių kampas) laikomos kasdien 7:30 val.r., sekmadieniais – 10:30 val.r. Išpažinčių klausoma šeštadieniais nuo 4 iki 4:45 val.p.p. Norėdami susitarti dėl krikšto, vedybų, atvykimo pas ligonius, kreipkitės į kleboniją, 6812 S. Washtenaw, tel. 773-776-4600.

Skelbimai

• Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas – kiekvieną sekmadienį 7 v.r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S.Francisco, Chicago, IL 60632.

Meno mokyklės ir „Svajos“ šokėjai filmuojasi televizijoje. Iš kairės: Živilė Badaraitė, Rasa Miliūnaitė, Kristina Badaraitė, Vida Mikalčiūtė, Tomas Ur Abromavičiūtė, Vaidas Dinsmonas, Kęstutis Arbačiauskas, Greta Germanaitės: Jonas Sereikis, Ieva Misiūnaitė, Berta Martinskaitė ir Lukas Guzyš.

MENO MOKYKLĖLĖ IR „SVAJA“ – KONCERTUOSE, TV, PARODOSE

Didžiausia vakarinės Čikagos dalies Willowbrook šokių salė balandžio 7 dieną atšventė 80-metį! Tai jau garbingas amžius ne tik žmogui, bet ir pramogų salei, tiek metų išlaikiusiai populiarumą.

Man buvo įdomu iš dabartinės salės savininkės Birutės Jodvalienės išgirsti pasiūlymą su koncertine programa dalyvauti jubiliejaus šventėje. Patikrinus „savo pajėgas“ – Meno mokyklės vaikų ir paauglių grupes, „Svajos“ nuotakas, nutarėme dalyvauti.

Koncertinė programa sudarė apie 30 min. Šokis vijo šoki. Vaikai šoko čia-čia-čia, kartu su paaugliais šiandienai pritaikytą stilizuotą „Noriu miego“ (muziką panaudojau iš 1969 metų Lietuvos moksleivių šokių šventės repertuaro). „Svaja“ kartu su paaugliais pašoko šiuolaikinių šokių – mambo, salsa, šokių kompoziciją „Traukinys“ ir kt. Jaunimėlis, beje, mamytį sukvies tas, atėjo mokytis tik salės šokių, o po truputį, žingsnis po žingsnio, buvo įtrauktas ir į šokių žiūrovams...

Programoje dalyvauti pasikviečiau neseniai Amerikon atvykusią kaunietę Kristiną Vyšpaitę, kuriai pasiūliau idėją, kaip efektingiau (šokant pakeisti rūbą) pateikti save, neturint partnerio. Taip atsirado kompozicija „Šokis mano žaislams“. Mergaitės svajonė, kurią aktyviai padeda įgyvendinti mama Diana, – tapti manekene, arba, kaip čia sakoma, „modeliu“. Manau, kad ir Willowbrook šeiminkai geranoriškai atsiliepė į mamos norą pasiekti reikę. Bet kokių atveju, mergaitės dalyvavimas mūsų koncerte papuošė programą.

Jaunimo grupė „Svaja“ dar

šoko rumbą, „Rylio“, čia-čia-čia ir Vienos valsą. Publika, kurią sudarė, ko gero, tik amerikiečiai, šaukė „bravo“, plojo atsistoje. Ko daugiau ir bereikia. Juk šokame žiūrovams! Tv 11 kanalo bei ALTV nufilmavo mūsų pasirodymą. Tie, kurie matė per lietuvių TV ištraukeles, pasidžiaugė mumis. Deja, man neteko pamatyti, kaip gi mes atrodėme ekrane. Ne bėda.

Po koncerto prie manęs priėjo jaunučiuke mergina ir prisistatė: „I'm lithuanian“. Užklausus, ar ji kalbanti lietuviškai, atsakė, kad, be abejo, ne, bet močiutė kalba ir labai mėgsta šokti. O ji pati šiandien labai didžiujosi, esanti lietuvi, ir kad lietuviai taip gražiai šoka. Sakau, ateik ir tu – šokti išmoksi ir lietuviškai pramoksi... Bus matyti, kaip bus toliau, bet po tokių merginos žodžių dar labiau įsitikini, koks reikalingas tas mūsų dialogas su žiūrovais. Ne tik tautiniu rūbu apsigerbus. Šokis – mažiausiai reikalaujantis kalbos, šokis – bendravimas ir be žodžių, muzikos ir judesio sintezė. Jei tai pavyksta įgyvendinti, tada tai – menas. Šiandien pramoginiai šokiai Europoje vadinami sportiniais. Daugiau gal dėl finansavimo. Kultūros institucijos visada rėmė, tik, gaila, kad to rėmimo buvo labai mažos išgalės.

Šis mūsų pasirodymas Willowbrook suteikė mums pasitikėjimo, didelio džiaugsmo tuo, ką mes veikiame. Noriu atskirai padėkoti Birutei ir Gediminui Jodvaliams pasikvietusiems mus tokiai svarbiai progai. Tikiu, kad nenusivylėme vieni kitais. Kas žino, gal po kiek laiko mes galėsime vėl sugrįžti ir dar kartą kokia

Po laidos su prodiuserė Cathi Watson kalbasi Ligija Tautkuvienė. Už jų iš dešinės stovi: Tomas Gudauskas, Jurgita Ambrizienė, Birutė Paulauskaitė, Regimantas Berzanskis ir Kristina Vyšpaitė.

Badaraitė, Tomas Mačiulis, Audra Umbrasas, Loreta Gudenaite, Aurelija, Linas Umbrasas. Priekyje iš kai-

Rengiame parodą...

nors proga parodyti, ką lietuviai Amerikoje veikia laisvu nuo darbų ar studijų laiku.

Po koncerto Willowbrook gavome pakvietimą iš kabelinės TV. 19 kanalo prodiuserė Cathi Watson (kroatė), pamačiusi mus, iškart pakvietė tiesioginei laidai. Balandžio 26 dieną nukeliavome į South Green gatvėje įsikūrusią TV studiją, kur ir buvo nufilmuoti mūsų šokiai, – dėkui Dievui, juk esame saviveiklininkų saviveiklininkai! Dabar laukiame, kada gi pasirodys 19 kanalo (cable) TV programoje „Ageless“ ir mūsų koncertas. Gaila, kad negalėjome dalyvauti tos pačios sudėties kaip ir Willowbrook – porą lietuvių-amerikiečių vaikinukų, nė nepranešę, ar galės dalyvauti, ar ne (iki paskutinio momento vis laukėme jų!), neatvyko. Kiti, tik pradėję dirbti naujame darbe, savaime suprantama, negalėjo atsiprašyti. Laikas, mums studijoje skirtas nuo 4:45 val.p.p. buvo toks, kai daugelis dar kažkur darbuojasi. Tad paskutiniu momentu šokio brėžinį perstatinėti buvo ne taip paprasta. Bet, kaip ten bebūtų, tie, kurie dalyvavo, stengėsi, kad tik mes gerai pasirodytume. Visi supranta, kad atstovaujame ne sau, ne Jonui ar Marytei, bet atstovaujame savo tautai. Dabar visi – Meno mokyklėlės moksleiviai, jų tėveliai, „Svajos“ šokėjai – laukiame TV laidos, kurios datos dar nežinome, todėl negalime pranešti.

Balandžio 21-22 dienomis Jaunimo centre buvo surengta mugė. Sekmadienį Meno mokyklėlės moksleiviai buvo pakviesti dalyvauti ir parodyti programą. Dalyvavo beveik vi-

sų skyrių moksleiviai – baletu, kanklių, pramoginių šokių. Žiūrovai priėmė mūsų programą mielai ir plojo, negailėdami katučių. Šeštadienį, balandžio 21 d., mažojoje salėje dailės skyriaus moksleiviai kartu su dėstytoja Irena Šaparniene ir pavaduojančia dėstytoja Dovile Šumskyte, padedant moksleivių tėveliams, surengė savo darbų parodą. Labai spalvingi ir gražūs darbeliai. Parodą dar galima pamatyti visą savaitę. Dabar dailės skyriaus moksleiviai piešia įsivaizduojamus Valdovų rūmus. Jei gerai pavyks, dėst. Dovilė žada juos pristatyti Vienos valso pokylio svečiams.

Vienos valso pokylyje šoks ir visi mano išugdyti šokėjėliai, tik atlikdami trumpesnę programą, nes atvyksta pasaulinio garso jaunos žvaigždės – sportinių šokių šokėjai Lina Chatkevičiūtė ir Donatas Vėzelis. Jų šokis bus mums visiems maloni staigmena – apie ją ži-

nome iš anksto, bet nežinome, kaip jie šoka.

Pavasaris jau išibėgėjo, įsisuko. Mus jis įsuko į naujus renginius, naujus susitikimus. Iki artimiausio Vienos valso pokylio jau beliko nedaug!

Ligija Tautkuvienė

Atvykite į „Vienos valso“ pokylį. Labdaringas pokylis, kurio pelnas skiriamas Valdovų rūmų statybai, ruošiamas gegužės 12 d., šeštadienį, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Pokylį organizuoja Ligija Tautkuvienė, Meno mokyklėlės direktorė ir steigėja. Šokiams gros Algimanto Barnišio orkestras, vaišes ruoš A. ir R. Janušų „Bravo“, meninę programą atliks „Svajos“.

Meno mokyklėlės dailės skyriaus dėstytoja Irena Šaparnienė (iš dešinės) ir pavaduojanti dėst. Dovilė Šumskytė. **L. Tautkuvienės nuotr.**

Jaunimo centro mugės metu koncertavo Meno mokyklėlės kanklių skyriaus moksleivės: Aušra Bužėnaitė, Milda Razumaitė, Giedrė Elekšytė su dėstytoja Gene Razumiene. **L. Tautkuvienės nuotr.**

Šokame jaunimo šokį „Traukinys“. Iš kairės pirmojoje eilėje: Tomas Gudauskas, Loreta Gudenaite, Kęstutis Arbaciauskas, Asta Urbonavičiūtė, Regimantas Beržanskis. II eilėje: Vida Mikalčiūtė, Tomas Umbrasas, Rasa Miliūnaitė, Linas Mikalčius, Živilė Badaraitė, Tomas Mačiulis, Audra Miliūnaitė, Vytas Mikalčius, Kristina Badaraitė, Linas Umbrasas.